Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išeina kasdien apart nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina Suv. Valst. ir Kanadoj — metams $7.00; pusei — $3.50; 3 mėnesiams — $2.00. Kitose šalyse: metams $9.00; pusei — $4.50

No. 90. Telephone Stagg 3878. Brooklyn, N. Y., Pėtn., 15 Balandžio (April), 1921 Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

BRITANIJOS DARBININKAI RUOŠIASI PĖTNYČIOJ PRADĖTI GENERALĮ STREIKĄ

Trilypė Darbininkų Sąjunga Tvirtai Pasirįžusi Kautis Sykiu Su Mainieriais.

Bet nepriteliai dešinieji vadovai dar gali ir šį streiką niekais nuvesti.

Premjeras pasiuntė vadovams laišką, kuris gali daug ką blogo padaryti darbininkams.

Visa šalis laukia nepaprastų įvykių.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 14, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Londonas, 14 d. balandžio. — Kuomet Trilypės darbininkų sąjungos nariai galutinai nusprendė, kad pėtnyčios vakare būtų apšauktas streikas, kuris skaitysis generaliu streiku, kadangi ir kitų amatų darbininkai negalės veikti, sustreikavus transportacijos ir gelžkelių darbininkams, tuom pačiu sykiu lieka dar viena galimybė, kuri dar gali prašalinti šį pavojų.

Toji galimybė randama Lloyd George, ministerių pirmininko, laiške, kurį jis pasiuntė Trilypės sąjungos viršininkams, reikalaudamas parodyti pagrindus, ant kurių jie stato savo argumentus, remdami mainierius.

Tuo pačiu sykiu manoma, kad tuli unijų "nuosaikieji" vadai (socialburžujai), kurie dar iki šiol turi įtakos darbininkuose, dės visas savo pastangas, idant neprileidus darbininkų prie streiko.

Streikas nuspręstas apskelbti pėtnyčios vakare, 10 valandą.

Trilypė sąjunga išleido pareiškimą vakar vakare, kuriame griežtai stojama už ėjimą sykiu su streikuojančiais mainieriais. Jame sakoma, kad praeityje dar nei viena profesinė unija nėra priėmusi tokio pasibaisėtino nukramtymo algų, kokis dabar proponuojamas padaryti mainieriams (o paskui, aišku, ir kitiems darbininkams). Tai būtų sarmata visam pasaulio unijizmui, jei šitokius algų numažinimus priimtų angliakasiai, sako tasai pareiškimas.

Pareiškimo dalys skelbia:

"Mainierių Federacija pilnai žino, kad dabartiniuoju laiku industrinė padėtis bloga, kokios dar niekuomet nėra buvę. Jie yra pasiruošę padaryti savo dalį, nusimažindami sau algas, bet ne po tiek daug nusimažinti, kaip kad dabar jiems manoma numažinti. Šis numažinimas yra žemiau pragyvenimo sąlygų.

"Mes kovojame už profesinių unijų teises, kaip kad tosios teisės yra suprantamos visame pasaulyje. Mes nesutinkame su valdžios paskleista nuomone, būk mainierių ši kova yra politinė kova. Mes neskelbiame revoliucijos; mes stovime petys petin už pamatines profesinių unijų teises. Jei tos teisės atimamos iš mūs dabar, josios bus atimtos iš viso profesinio unijizmo vėliau.

"Šis mūšis privalo būti laimėtas. Britanijos profesinis unijizmas triumfuos priešais Britanijos kapitalistų sujungtus pasirįžimus sutremti profesinių sąjungų laimėjimus, įgytus teisingu keliu, ir kuriems buvo padėta tiek daug darbo".

Tuo pačiu sykiu, sakoma, kad streikuojančių mainierių vadovai ir kapitalistai pašnibždomis kalba, jog reikią dar bandyti daryti konferenciją, tačiaus dauguma asmenų, kurie atydžiai seka šiuos dalykus, netiki, kad galėtų tas įvykti.

Trilypė darbininkų sąjunga pareiškė, jog su ja eina ir kitų profesijų darbininkai į streiką. Lyderiai sako, kad mūsų unijos nariai eis į kovą 10 valandą vakare, pėtnyčioj. Mes reikalaujame, idant būtų sujungta pelnas ir kad algos būtų mokamos visiems darbininkams vienodos.

Turbūt ne vislems skaitytojams aišku, kodel darbininkai reikalauja, kad kapitalistai sujungtų savo pelną ir mokėtų visiems darbininkams vienodas algas, todel mes čia trumpai paaiškinsime. Dalykas tame: Britanijoj yra visokių anglies kasyklų: vienos kasyklos delei vienokių ar kitokių priežasčių, neša nuostolius jų savininkams. Tad tie savininkai nori labai po daug nukramtyti savo darbininkams algas. Kitos kasyklos, geresnėse aplinkybėse besirandančios, duoda milžiniškus pelnus anglies baronams. Čia savininkai sutinka mokėti didesnes algas darbininkams, negu kad pirmųjų kasyklų mainieriai gauna. Ir šis dalykų stovis priveda angliakasius prie nelygybės: tos pačios unijos darbininkai vienur, dirbdami prastesnėse sąlygose, gaus tokias algas, o kitose kasyklose bedirbdami kitokias.

Kolei valdžia kontroliavo mainas, tai darbininkai gaudavo vienokias algas, bet dabar jiems gręsia nelygybės pavojus. Tad jie reikalauja, kad valdžia priverstų mainų savininkus padaryti santarvę ir kad jie sujungtų savo įeigas-pelną. Geresnių mainų savininkai privalo prisidėti su pelnu prie apmokėjimo prastesnių mainų savininkų nuostolių. Bet tuomet valdžiai reikėtų kontroliuoti ne tik įeigas, bet ir anglies kainas. Gi valdžia nenori varžyti kapitalistų, pati būdama jų tarnaite. Tokiu būdu mainieriai ir nusprendė streikuoti, stovėdami ant pagrindinio reikalavimo, būtent, sujungti pelną ir mokėti vienodas algas. Red.)

KAD NEI VIENOS DEŠIMTINĖS NELIKTŲ NEUŽSĖTOS.

Visos Rusijos Centralis Pildantysis Komitetas išleido atsišaukimą į Rusijos valstiečius, kuriame, be ko kito sakoma: "Visi į darbą! Jau atėjo pavasario sėjos laikas. Pildomasai Komitetas ir Liaudies Komisarų Taryba kviečia visus Rusijos valstiečius įtempti visas savo spėkas, kad nei viena dešimtinė žemės neliktų neužsėta. Kiekvienas valstietis turi žinoti, kad juo daugiau lauko jisai užsės, tuo daugiau derliaus liks jam pačiam.

"Valstiečiai su darbininkais turi eiti išvien. Jeigu tarpe valstiečių ir darbininkų nebūtų vienybės, jeigu nebūtų vienybės tarpe tų tautų, kurios sudaro Rusijos federaciją, tuomet užsieny gyvenanti kapitalistų agentai pasirūpintų, kad suardžius mūs prekybines sutartis su kitom šalim ir pradėjus naują karą'.

HARDINGAS ATSISAKĖ DABAR PALIUOSUOTI POLITINIUS KALINIUS

Apie 200 atstovų nuo įvairiausių organizacijų maršavo Washingtono gatvėmis į Baltąjį Namą išgavimui amnestijos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 14, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Washingtonas, 14 d. balandžio. — Du šimtai atstovų nuo įvairiausių Amerikos darbininkiškų organizacijų vakar dieną nuvyko pas prezidentą Hardingą prašyti, kad jis suteiktų amnestiją Amerikos politiniams kaliniams, kurių šimtai pūva šios šalies "demokratiškuose" kalėjimuose.

Iš 41 valstijos buvo priduota tūkstančių darbininkų pasirašytos peticijos, reikalaujančios politiniams kaliniams amnestijos.

Tosios peticijos buvo sutaisytos į vieną didžiausį pundą, kuris buvo įverstas į automobilių. Automobilius, vežinas tas peticijas, liūliavo po biskelio linkui Baltojo Namo, o jį lydėjo tieji 200 delegatų. Pasiekę vietą, delegacijos išsiskirstė į grupes, atstovaujančias kongresinius distriktus.

Tarpe kitų peticijų ir delegacijų, pažymėtina viena iš Terre Haute, Indiana, miestelio, iš Debso gimtinės. Tame mieste susirašė apie 21,000 gyventojų, reikalaujančių, kad valdžia išleistų Debsą iš kalėjimo.

Išklausęs delegacijų reikalavimo, prezidentas Hardingas pareiškė, kad, esą, negalima, suteikti politiniams kaliniams generalinės amnestijos, taipgi nei Debsui, iki ši šalis rokuojasi karo stovyje esanti. Kuomet, pasak Hardingo, Jungtinės Valstijos padarys taiką su kariaujančiomis šalimis, Vokietija ir kitomis, tuomet jis kalbėsiąs apie amnestijas.

(Ši šalis, mat, rokuojasi dar esanti karo stovyje su Europos centralinėmis valstybėmis. Nesvarbu, kad faktinai karas jau pasibaigė pustreičių metų laiko tam atgal, bet šios šalies valdžia ant tiek sugebėjo šeimininkauti, kad nesugebėjo dar formalinės taikos pasirašyti su Vokietija. Tai vis garsaus Wilsono darbuotės vaisiai!").

LLOYD GEORGE LAIŠKAS TRILYPĖS SĄJUNGOS VIRŠININKAMS.

Jame jis klausia, kuomi motyvuodami jie šaukia generalį streiką.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 14, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Londonas, 14 d. balandžio. — Britanijos ministerių pirmininkas, Lloyd George, pasiuntė laišką transporto ir gelžkelių darbininkų viršininkams, klausdamas, kuo jie motyvuoja, skelbdami generalį streiką.

Laiškas skamba:

"Brangųs ponai, Thomas ir Williams—

"Aš priėmiau jūs laišką. Nuosprendis, apie kurį jūs raportuojate, yra labai baisus. Jūs grąsinate pėtnyčios vakare sulaikyti visoje šalyje visą transportaciją, tokį svarbų šalies gyvenimui dalyką.

"Aš geidžiu sužinoti pagrindus, ant kurių jūs remiate savo nuosprendį uždavimui tokio sunkaus smūgio visos šalies piliečiams?"

VIESULA SUARDĖ VEIK VISĄ MIESTELĮ.

McKinley, Texas, 13 d. balandžio. — Nepaprasta viesula atsilankė miestelyj Melissa, šioje valstijoje, užmušdama penkis vaikus ir pridarydama baisių nelaimių. Veik visą miestelį suardė. Jame radosi apie 1,000 gyventojų, iš kurių tik keliolika dabar turi prieglaudą; kitų namai tapo išnaikinti.

Šiaip medžiaginių nuostolių pridaryta labai daug.

VOKIETIJOS KOMUNISTŲ ORGANAS, "RAUDONOJI VĖLIAVA", VĖL PASIRODĖ

TĄJĮ LAIKRAŠTĮ BUVO SULAIKIUSI SOCIALBURŽUJINĖ VALDŽIA.

Daug spaustuvės mašinų likosi sunaikinta.

Berlynas, 14 d. balandžio. — Komunistinis laikraštis, "Raudonoji Vėliava", vėl pasirodė. Jis buvo užsmaugtas už tai, kad kritikavo Eberto įsteigtus teismus, kuriuose yra terorizuojami komunistai. Nepaisant, kad šio laikraščio daugybė mašinerijų tapo konfiskuota, darbininkai sugebėjo šiaiptaip atgaivinti ir vėl pradėti leisti jį.

"Raudonosios Vėliavos" redaktorius apkaltintas labai sunkiai už tai, kad jis parašė straipsnį, šaukiantį darbo žmones prie veikimo ir smerkiantį tuosius Eberto teismus, kurie tiek daug komunistų gyvasčių nekaltai prarijo.

Vokietijos komunistai nenusimina del to. Jie veikia su visa energija ir pasiaukojimu.

VALSTYBĖS DEPARTMENTE ESANTI REPORTERIAI ĮSTEIGĖ UNIJĄ.

Washingtonas, 14 d. bal. — Laikraščių korespondentai, kurie nuolatos sėdi valstybės departmente, Washingtone, įsteigė savo uniją. Jinai užvadinta "associacija", bet josios tikslas yra apginti reporterių bendrus reikalus ir išdirbti būdus pagavimui žinių.

Po šios unijos įsteigimui, vienas konservatyvis josios narys pažymėjo:

"Jei ši įstaiga būtų buvusi įsteigta pereitais metais, tai aš užtikrinu, kad valstybės tuolaikinis sekretorius, Colby, nebūtų išdrįsęs išvyti iš sesijų Federated Press žinių agentūros reporterių. Jis būtų priverstas skaitytis su šia organizacija ir prileisti liberališkesnių laikraščių reporterius prie jo dieninių raportų".

Nors daug ko negalima tikėtis iš šios organizacijos, bet visgi geriau negu kad niekas.

ORINIS KELIAS TARPE PARYŽIAUS IR VARŠAVOS.

Paryžius, 13 d. balandžio. — Francija su Lenkija įsteigė pasažierinių orlaivių liniją tarpe Paryžiaus ir Varšavos. Kasdien tarpe tųjų miestų bus daromi oriniai susinešimai. Jau pirmas "tripas" tapo padarytas. Nusisekė neblogai. Iš Varšavos į Paryžių atskristi ėmė laiko apie 10 valandų. Gi traukiniais, nepaisant, kad ir normaliniais laikais, greičiau negalima pribūti iš Varšavos čion kai per šešias dešimtis valandų.

UŽPROTESTAVO PRIEŠ "TAUPINIMO DIENINĖS ŠVIESOS" ĮSTATYMĄ.

Chicago, Ill., 13 d. balandžio. —Sam Cardinella, kuris sėdi kalėjime ir laukia būti pakartu, užprotestavo prieš valdininkus, kurie manė jį nužudyti sulyg naujo laikrodžių nustatymo.

"Kada jūs mane karsite? neseniai jis paklausė kalėjimo viršininkų.

Jam buvo pasakyta, kad jis taps pakartu 8 val., pėtnyčioje, sulyg dienos šviesos taupinimo laiko.

"Bet aš buvau pasmerktas pakorimui, kuomet to įstatymo dar nebuvo", sakė kalinys. "Kardami tuo laiku, jūs man vieną valandą gyvenimo atimate. Per tą valandą galbūt gubernatorius pakeis savo nuomonę ir man gyvastį suteiks. Aš geidžiu gyventi, kiek tik galima ilgiau".

Ir tokiu būdu kalėjimo viršininkai nusprendė pakeisti jo pakorimo laiką viena valanda vėliau.

EBERTO VALDŽIA APGAILESTAUJA KAIZERIENĖS MIRTĮ.

Turbūt socialburžujai norėjo, kad jinai sugrįžtų ant sosto.

Berlynas, 14 d. balandžio. —Dabartinė Vokietijos valdžia pasiuntė telegramą buvusiam kaizeriui, kurioje išreiškiama didelis pasigailėjimas delei kaizerienės mirties.

Sakoma, kad visos buvusio kaizerio seserys, išskiriant Grekijos karalienę, dalyvaus ex-kaizerienės laidotuvėse, kurios įvyks sekančiame utarninke. Taipgi dalyvaus feldmaršalas von Hindenburgas, von Mackensen ir generolas Ludendorfas. Be jų, dar ir kitokių "augštų asabų" dalyvaus tose iškilmėse.

UŽPUOLĖ ANT CORK'O KALĖJIMO.

Apsiginklavusi minia išliejo savo pagiežą prieš valdžia nors užpuldama ant kalėjimo.

Londonas, 14 d. balandžio. — Ginkluota žmonių minia užpuolė ant Cork'o, Airijoj, kalėjimo ir pradėjo bombarduoti jojo dešinįjį sparną. Apie tai praneša Central News žinių agentūra.

Kuomet prasidėjo atakos, valdžia tuojaus pasišaukė kareivių ir pastarieji, pasikopę ant pylimų, pradėjo šaudyti iš mašininių kanuolių ir šautuvų civilinius žmones-užpuolikus.

Mūšis tęsėsi apie 10 minutų. Iš civilinių žmonių buvo keletas sužeista, bet valdžios tarnai išliko visi sveiki.

AIŠKINASI HARDINGO PRAKALBĄ

Nelabai kas galėjo suprasti, ką prezidentas norėjo pasakyti.

Washingtonas, 14 d. balandžio. — Vakar, ant greitųjų po išleidimui Hardingo prakalbos, pasakytos kongrese, nelabai kas galėjo suprasti, kas joje ištikrųjų buvo norėta pasakyti. Šiandien, manoma, kad jau daugiau galėjo sau išsiaiškinti tūli nagrinėtojai tarptautinės ir vidurinės politikos, negu kad jie vakar suprato ją.

Trumpoje sutraukoje iš tos prakalbos galima padaryti sekančius išvedimus kaslink tarptautinės politikos:

1. Paskelbimas taikos stovio su sąlygomis, gvarantuojančiomis Amerikos teises ir reikalus.

2. Atskyrimas Tautų Lygos nuo Versaillės taikos sutarties.

3. Taikos pasitarimai privalo būti daromi pagrindais, atatinkančiais republikoniškai Amerikai.

4. Galutinai, kuomet taika taps padaryta, formavimas tautų associacijos.

PAKĖLĖ ASSEMBLYMENAMS ALGAS.

Albany, N. Y., 14 d. — Rezoliucija, kuri tapo duota šios valstijos parlamentui kaslink pakėlimo assemblymenų algų, tapo priimta. Nuo dabar assemblymenai gaus $1,500 iki $3,000 metinės algos.

MEKSIKOJE "RUOŠIAMAS SUKILIMAS".

San Antonio, Texas, 14 d. balandžio. — Čionai pranešama, kad su 5 d. gegužės mėnesio Meksikoje prasidės dideli sukilimai. Kiek tame teisybės, sunku pasakyti.

IŠ LIETUVOS

Klaipėdos bedarbių susirinkimas.

26 d. vasario Klaipėdoje įvyko bedarbių susirinkimas. Pasirodo, jog bedarbių skaičius Klaipėdoje smarkiai auga, o krašto direktorija, kuri susideda iš turčių, visiškai darbo žmonių reikalais nesirūpina.

Tiesa, bedarbiai gauna pašelpą, bet tai tik ubagpinigis, kadangi iš jos jokiu būdu negalima prasimaitinti.

Gi Klaipėdos turčiams ir Klaipėdos krašto ūkininkams gyvenasi labai puikiai.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.
Yearly subscribtion rates in U. S. $7.00; foreign countries — $9.00.
Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

WRANGELIS IR FRANCIJOS VALDŽIA

Wrangelio armijos likučiai, pabėgę iš Krymo, randasi kritingame padėjime. Tarpe kareivių bruzdėjimas gana didelis, jie reikalauja leisti jiems grįžti Rusijon. Jie žino, kad Tarybų valdžia visiems kareiviams, kariavusiems prieš Tarybų Respubliką, suteikė amnistiją. Vienok nei Wrangelis, nei Francūzų valdžia nepavelina jiems sugrįžti Rusijon. Kareiviai nuginkluoti ir laikomi po sargyba. Apsireiškiantis tarpe kareivių bruzdėjimas slopinamas ginklu.

Dabar Tarybų valdžia vėl pareikalavo, kad Francija paliuosuotų visus tuos Rusijos kareivius, kurie tik nori grįžti Rusijon, bet ir į šitą reikalavimą nekreipiama domos. Matomai Francija jaučiasi visogale. Ji neįsiskaito su Tarybų Respublika, ji laiko jos kareivius kaipo nelaisvius, o už mažiausį pasipriešinimą sušaudo.

Wrangelis, "vyriausias vadas" tos kariuomenės, pilnai pritaria Francijos valdžiai. Jis yra užreiškęs, kad nei jis, nei Francijos valdžia negalinti "patarti" kareiviams važiuoti Tarybų Rusijon, nes visviena ten jų laukianti mirtis. Užreiškime pasakyta "patarti", bet tikrenybėje tą žodį reikia suprasti "negali leisti", nes neleidžia kareiviams grįžti.

Rusijos kontr-revoliucionieriai, su Wrangeliu priešakyje, jau prilipo liepto galą ir dabar su dūšia ir kūnu atsidavė Francijai. Bet reikia tikėtis, kad greitu laiku ir Francija prilips liepto galą. Ji dabar labai smarkauja, ji deda pastangų smaugti Tarybų Respubliką, ji nori pavergti Vokietijos liaudį, gąsdindama užimti Berlyną.

Ne tame svarba, kad Francija dabartiniu momentu gaučiasi galinti užimti Berlyną, jaučiasi galinti šaudyti Rusijos kareivius, atsisakančius taip šokti, kaip Francijos imperialistai grajina, bet tame svarba, ar ji užėmus Berlyną galės išlaikyti? Ar ji, šaudydama Rusijos kareivius, nuslopins jų bruzdėjimą ir privers juos tapti ištikimais Wrangeliui ir Francijos imperialistams? Juk savo laikais ir Napoleonas buvo užkariavęs veik visą Europą ir buvo atsidūręs net Maskvoje, o kas iš to išėjo? Koks likimas jį patiko? Dabartiniai Francijos imperialistai, matomai, irgi yra prisigėrę napoleoninės dvasios, bet jie turi atsiminti, kad juos laukia tas pats likimas, kaip ir Napoleoną. Teismas-gi bus aštresnis, žiauresnis, negu Napoleonui, nes jį teisė tokie pat imperialistai, tokie pat grobonys, kaip ir jis, o dabartinius Francijos imperialistus teis darbo minios — proletariatas.

VĖL LANDŽIOJIMAS PO RAŠTINES

Amerikos Socialistų Partija kelis sykius buvo prajus vajų už visuotiną amnistiją politiniams kaliniams, toma, padarant išimtį komunistams, kuriuos ponai socialistai neskaito politiniais kaliniais. Jau ne sykį Socialistų Partijos išrinktos komisijos važinėjo į Washingtoną ir landžiojo po ministerių raštines, norėdami ponus ministerius įtikinti, kad socialistai nėra jau tokie baisųs, kaip ministeriai juos persistato ir kad Debsus, Bergerius ir kituš galima pilnai paliuosuoti nuo bausmės. Bet kiekvienas jų pradėtas darbas labai triukšmingai baigėsi tyla, niekam nieko nežinant apie "nuveiktus darbus."

Dabar prasidėjo naujas vajus, dar "garsesnis", dar "triukšmingesnis", negu pirmieji. Dabar ponas Hillquitas važiuoja tiesiai pas poną prezidentą Hardingą, viti Socialistų Partijos lyderiai pas prezidento pagelbininkus, pas ministerius ir kitus valstybės vyrus. Partijos-gi skyriams įsakyta tuo pačiu laiku rengti prakalbas ir priimdinėti rezoliucijas, prašant visuotinos amnistijos. Žinoma, surengtose prakalbose, veikiausiai, galėtojai bandys prirodinėti, kad socialistų partija nėra revoliucinė partija, kad ji savo principais, savo taktika mažai kuo skiriasi nuo republikonų ir demokratų partijų. Juk Socialistų Partijos ober-lyderis Hillquitas, rindamas Albany išmestus iš legislatūros socialistus, ogi užreiškė, kad Socialistų Partija nėra revoliucinė partija, nėra marksistinė partija, bet paparasta politinė partija, kuri eina tais pačiais keliais, kaip demokratų ir republikonų partijos — balsavimo ir reformų keliais.

Galimas daiktas, kad šis Socialistų Partijos vajus "pasekmingesnis", galimas daiktas, kad Debsas ir taps paliuosuotais. Bet juos paliuosuos ne todel, kad Washingtono valdžia skaitytųsi su Socialistų Partija, kaipo su jiega, ne, juos paliuosuos todel, kad socialistai nėra kapitalistinei tvarkai pavojingi ir kad juos nugeisė vien tik per neapsižiūrėjimą, per teisėjų žioplumą. Tuo tarpu socialistai galės pasigirti, kad Washingtono valdžia ir su jais skaitosi, kad ir jų balso kas nors klauso.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

SMALAVIRIŲ TARPE.

Smalavirių tarpe neramu. Dar nespėjo užsibaigti teismų skandalai, užvesti prieš Grigaitį, Jurgelionį ir kompaniją, kaip štai tapo nauja "bomba" iškepta iš bulvinės košės ir drėbta Grigaičiui į veidą. Pastaromis dienomis įvyko Chicagos apielinkės smalavirių konferencija. Ir štai St. Strazdas pasiūlo rezoliuciją, pasmerkiančią "Naujienas". Ta rezoliucija likosi priimta, bet, kaip "Vilnis" praneša, Grigaitis išvijo St. Strazdą iš darbo.

Dabar, be abejonės, tarpe smalavirių prasidės naujos pjovynės, nauji vaidai. "Vilnis' pranašauja naują "Naujienose" streiką, nes jau trečias darbininkas esąs išmestas iš darbo.

Pasirodo, kad "Naujienose" ponai Grigaičiai ir Jurgelioniai elgiasi kaip visogaliai viešpačiai. Mat, nieko nepadarysi, vis tie kontraktai tą daro. Kontraktus turint, galima kitus iš darbo mėtyti, bet kontraktorių niekas negali išmesti.

PRADEDA SUSIGIMINIUOTI.

"Laisvėje" jau buvo rašyta, kad Mariampolės apskrityje socialrevoliucionieriai pradėjo leisti lapelį, užvardytą "Profesiniai Reikalai". Dabar "Naujienos" N82, rašydamos apie "Profesinius Reikalus" ve ką pasako:

"Taigi Mariampolės profesinių sąjungų organas pripažįsta, kad profesinis Lietuvos darbininkų judėjimas yra labai nusilpnėjęs. Ir jisai randa dvi nusilpnėjimo priežastis: valdžios persekiojimus ir kaikurių 'darbininkų draugų' pastangas padaryti sąjungas 'savo partijos kromeliais'.

"Įdomu, kad tokią pat nuomonę apie profesines sąjungas išreiškė ir Lietuvos Socialdemokratų Partijos konferencija."

Taigi, kaip matome, Lietuvoje ponai socialrevoliucionieriai ir socialdemokratai pradeda susigiminiuoti. Juk ir Kronštadto sukilime jie visi — menševikai, socialrevoliucionieriai ir monarchistai—veikė, tai kodel Lietuvoje nesusigiminiuoti socialrevoliucionieriams su socialdemokratais?

DŽIAUGIASI, KAD JUOS LIETUVOS PAŠTŲ VALDYBA UŽTARIA.

Kauno "Socialdemokratas" patalpino klausimą Lietuvos paštų valdybai, kodel Telšių karo komandantas nepraleidžia skaitytojams "Keleivio" ir "Naujienų'. Paštų valdyba davė atsakymą, kad ji padarius reikalingus žingsnius suvaldymui tokių komandantų, kurie nepraleidžia "Naujienų" ir "Keleivio".

Dabar "Naujienos" džiaugiasi, kad jau paštų valdyba bando suvaldyti komandantus. Ir kaip čia nebandys, kuomet "Naujienos" ir "Keleivis" tarnauja Lietuvos buožių valdžiai.

"AR GRĮŽTI LIETUVON?"

Pirmiaus katalikai ir tautininkai varė didžiausią vajų už tai, kad visi iš Amerikos lietuviai grįžtų Lietuvon. Žinoma, daugelis patikėjo tai agitacijai ir grįžo. Bet dalis jų jau vėl nori bėgti atgal. Ir daugelis tų, kurie iš čia išvažiavo kaipo Amerikos piliečiai, sugrįžo Amerikon.

Dabar "Vytis" išspausdino buvusio savo redaktoriaus Zujaus straipsnį, atsiųstą iš Lietuvos, pašvęstą minimąm klausimui. Ten pasakyta, kad neįkalbinėti žmonėms grįžti Lietuvon, nes, girdi, vieniems patinka, o kitiems nepatinka.

Iš to aiškiai suprantama, kad jau ir katalikai, nuvažiavę Lietuvon, nėra patenkinti ir todel Zujus perspėja savuosius, kad neagituotų žmonių važiuoti. Suprantamas daiktas, juo daugiau atvyks Lietuvon tokių, kurie neužsiganėdins dabartine valdžia, tuo Lietuvos valdžiai ir buožėms bus kebliau, nes daugiau įsigys savo priešų.

Tas "rojus", kurį iki šiol garsino tautininkai ir katalikai, virto pragaru.

KOVOS BANGOSE

Rašo Politikas.

Už dešimtį mėnesių pereitų metų Lietuvos karo ministerija (krašto apsaugos ministerija) išleido 136 milionus 608 tūkstančius auksinų. Per metus laiko ji, veikiausiai, bus išleidusi apie 165 milionus. Tuo būdu per mėnesį kariuomenei išleidžiama daug-maž 14 milionų auksinų.

Per dešimtį mėnesių pereitų metų apšvietos ministerija išleido 17 milonų auksinų. Tai išeis kiek daugiau, negu pusantro miliono auksinų į mėnesį.

Disproporcija tarpe išlaidų liaudies švietimo reikalams ir kariuomenės reikalams yra labai žymi. Tiesa, Kauno valdžia sakysis, jog išlaidos kariuomenei todel yra tokios didelės, kad jai reikėjo kariaut su Želigovskiu. Bet nėra jokios vilties, kad ateityje tos išlaidos sumažėtų. Galima net tvirtinti, kad jos didės.

Ministerių kabinetui užlaikyti per dešimtį mėn. išleista virš 4 milionų auksinų. Matyt, ponai ministeriai gauna labai riebias algas, jeigu desėtkas ministerių suvalgo ketvirtą dalį tos sumos, kiek išleidžiama mokykloms.

Teisingumo (buržuazinio, žinoma) ministerija išleido 8 milionus auksinų, žemės ūkio ministerija pustrylikto miliono auksinų.

Išviso per dešimtį mėnesių išleista 268 milionai auksinų, gi per ištisus metus, kaip spėjama, bus maž-daug išleista 322 milionai auksinų.

Gaila, kad mes neturime jokių žinių apie valstybės įeigas ir nežinome taip-pat, kiek sumoka žmonės netiesioginiu būdu pavydale visokių mokesčių už labiausia vartojamus dalykus.

O darbininkai...

Dešimties Lietuvos ministerių (ir jų kanceliarijų) užlaikymui reikia virš 4 milionų auksinų.

Tuo tarpu, kaip praneša darbininkų laikraščiui "Vilniai" iš Žemaitijos, bernai, tarnaujanti pas ūkininkus, gauna į metus laiko apie 700 rublių (be valgio). Už tuos pinigus jie gali nusipirkti batus ir vieną eilę drabužių.

Tai gyvenimas!

Tam pačiam laikraščiui praneša iš Vilniaus apskrities, kad dvarų kumečiai, be ordinarijos, gauna tik 200 markių pinigais.

Jokio pasilinksminimo, jokio pažmonio, jokios šviesesnės valandėlės neturi ten darbininkai.

Dedasi prie raudonųjų unijų Tarptautinės.

Detroito ir Seattlo unijos, prigulinčios prie Amerikos Darbo Federacijos, nusprendė prisidėti prie Maskvos trade-unijų Internacionalo.

Tai yra begalo džiuginanti žinia. Pasirodo, jog tie draugai, kurie dirba eilėse Federacijos, dirba ne veltui.

Agitacija už dėjimąsi prie raudonųjų unijų Internacionalo uoliai vedama Chicagoj ir New Yorke.

Reikia pažymėti, kad Detroite ir Seattle unijos eina išvien. Prie raud. unijų Internacionalo prisidėjo ne vienas kuris bent lokalas, bet visos vietos unijos. Jos, be to, nusprendė pasiųsti savo delegatus į tarptautinį suvažiavimą.

Laiškas iš Vilniaus.

Lenkų darbininkų dienraštis "Glos Robotniczy" (jo adresas 5937 Michigan Ave., Detroite) gavo įdomų laišką iš Vilniaus.

"Rašau jum, draugai, laišką iš vidurinės Lietuvos, kurią būk tai paliuosavo generolas Želigovskis. Lenkų tautininkų laikraščiai paskelbė visam svietui, kokiuo entuziazmu sveikino lenkų kariuomenę miesto gyventojai. Tiesa, ją su gėlėm pasitiko miesto buržuazija. Bet tos gėlės jau seniai nuvyto, lapai nubyrėjo — likosi tik nuoga, juoda tikrenybė — šalta ir alkana.

"Kuomet praėjo trumpas šventadienio metas, kuomet prasidėjo pilkosios dienos, kuomet prasidėjo nepasisekimai lietuvių fronte ir dar didesni nepasisekimai tarptautiniam fronte, kuomet Vilniuje pritrūko pačių reikalingiausių maisto dalykų, kuomet viskas nesvietiškai pabrango, o miešte prasidėjo bedarbės, ataušo ir tie žmonės, kurie laukė išganymo iš generolų avantiūrų. Net toks gynėjas Želigovskio, kaip vietos "Gazeta Krajowa" priėjo prie išvedimų, jog Želigovskio žygis virto žiopla komedija. Nusiminimo valandoj 'Gazeta Krajowa' klausia: koks gi buvo tikslas daryti tą komediją, kuri pareikalavo tiek aukų ir tiek kraujo.

"Tą klausimą stato ne tik vidutinis vilnietis, bet ir išbadėjęs lenkų kareivis.

"Vilniaus darbininkai niekuomet nerėmė avantiūristus, nors Lenkų Socialistų Partija rūpinosi pastūmėt darbininkus į Želigovskio glėbį. Socialistas Zaštautas buvo net įėjęs į laikinąją komisiją Vilniaus kraštui valdyti. Tuo būdu Lenkų Soc. Partija ima atsakomybės už Želigovskio avantiūrą. Socialpatriotai mėgino sufalsifikuoti darbininkų valią, bet gavo tinkamą atsakymą nuo klesiniai susipratusių vietos profesinių sąjungų ir turėjo užsidaryti savo burną. Seniau tie ponai ramino darbininkus pažadais, gi dabar jie patys nežino, kas bedaryti."

Vilniaus srities kaimiečiai labai greitai nusistatė prieš Želigovskį.

Ir miesto ir kaimo žmonės gerai atsiliepia apie bolševikus ir laukia jų sugrįžtant. Ponai rūpinasi parduoti dvarus, bet jų niekas neperka. Mažažemiai sako, kad dvarai vis-viena kliūsią jiems.

"Braslavos, Dysnos, Švenčionių ir Ašmenos pavietuose dvarų bernai ir sodžiaus biednuomenė nekantriai klausia, kuomet gi pagrįžš bolševikai."

Tai, ką rašo tas susipratęs darbininkas į "Glos Robotniczy" patvirtina ir "Vilnies" korespondentas, rašąs žinutę iš Giedraičių (Vilniaus paviete). Žmonės neapkenčia lenkų baudžiavos, nors —

"Išpradžių kai-kurie laukė lietuvių valdžios, bet dabar supratome ir pamatėme, kad biednuomenės padėtis neikiek nepagerėjo ir prie lietuvių valdžios, tiktai lietuviai ūkininkai ir dvarponiai jaučiasi drąsiau."

Taigi, teisingai elgėsi tie Vilnijos darbininkai, kurie nerėmė Želigovskio avantiūrą ir teisingai elgėsi tie Kaunijos darbininkai, kurie nerėmė Kauno buožių.

Venizelos ir karalius.

Grekai išginė iš savo šalies Venizelosą už tai, kad jisai vedė imperialistinę politiką, už tai, kad jisai norėjo atimti Turkijai dalį Mažosios Azijos ir Konstantinopolį, už tai, kad ta avantiūristinė politika reikalavo iš Grekijos žmonių didelių aukų.

Išsiviję Venizelosą, grekai parsikvietė karalių Konstantiną.

Karalius vedė tą pačią politiką: kariavo su turkais, grobė svetimas žemes ir grekų kraujas liejosi upeliais.

Grekams gera lekcija. Visi buržuaziniai politikieriai, ar jie bus monarchistai, ar republikonai, šiokie ar tokie — visi jie žmonių priešai.

Dalybos be šeimininko.

Londono spauda vis daugiau rašo apie tai, kad santikiai tarpe Amerikos ir Anglijos vis labiau aštrėja.

"Sunday Pictorial" (turi apie 3 milionus skaitytojų) talpina straipsnį žymaus buržuazinio laikraštininko Sindney Low, kuriame šis žmogus pakiša savo plesną, sutaikinti Ameriką, Anglją ir Japoniją. Amerika pyksta, kad Japonija geruoju sugyvena su Anglija ir yra net padariusios sutartį.

Anglija nenori, kad Japonija smerktųsi į Australiją. Amerika nenori, kad Japonija kėsintųsi ant Filipinų ir Hawaii salų. Reikia tat Japonijai kuo nors atsilyginti.

Na, tai kuo?

Ogi šiaurės Siberija. Siberijoj vietos daug; japonai yra darbštųs; jie tuoj prisitaikins prie aplinkybių.

Ponai kapitalistai vis dar mano, kad jie gali nesiskaityt su Rusijos revoliucija. Bet revoliucija nušluostys jiems nosį.

Sąstatas Britanijos parlamento.

Britanijos parlamentas, pagal jo narių socialę padėtį, susideda sekamai: 109 atstovai bankų ir didžiųjų akcinių bendrovių; 54 savininkai stambiosios žemės nuosavybės; 38 atstovai alkoholio pramonės, 10 atstovų žibalo industrijos; 21 kapitalistinės spaudos atstovas; 42 stambųs biznieriai drapanų ir maisto produktų pramonėje ir taip toliau.

Iš abelno atstovų skaičiaus 310 yra savininkai ar direktoriai bankų ar didžiųjų pramonės įstaigų.

Darbininkų partija turi 66 atstovus (menševikus), o šinnfeineriai turi 73 atstovus.

Kol parlamente užtekės liuosybės saulė, tai kapitalizmo rasa seniai akis išės.

IŠ LIETUVOS DARBININKŲ GYVENIMO.

Rokiškis. — Mūsų "ponai" iš naujo pradėjo rūpintis darbininkų kliubu. Sausio 6 d. iš trijų draugų kliube atėmė pasus ir įsakė jiems kitą dieną atvykti milicijon. Vėliau du draugu tapo areštuotu.

Nežiūrint persekiojimų ir kunigų atkalbinėjimų, darbininkai nenusimena ir toliau varo savo darbą. Prie kliubo tapo sudarytas choras, dūdų ir stygų orkestra; greitu laiku tikimasi įkurti vakarinius kursus ir knygyną.

Šiauliai. — Čia 23 sausio buvo gelžkelio darbininkų ir tarnautojų visuotinas susirinkimas, kuris nutarė reikalauti gelžkelių administracijos, kad padidintų nuo 1 d. sausio š.m. algas ant šimto (100%) nuošimčių kiekvienam darbininkui ir darbininkei; kad būtų išduodamos malkos dieniniams darbininkams ta pačia pigesne kaina; kad būtų aprūpinamos darbininkų gelžkelėčių šeimynos gydytoju ir vaistais; kad būtų dirbtuvėj pirmoji pagelba nelaimingiuose atsitikimuose sužeidime ir t. t.; kad būtų šelpiami darbininkai prie darbo nustoję sveikatos, ir kad jų

nepaliuosuotų nuo darbo; kad išduotų po senovei produktus (rugius) pigesne kaina; kad laike darbo išmokėtų algas ir kad norinčius nuo darbo pasiliuosuoti ir norinčius dirbti be svarbių priežasčių nepaliuosuoti. Šiuos reikalavimus susirinkimas nutarė būtinai pravesti gyveniman.

Antru gelžkeliečių profesinės sąjungos klausimu buvo pranešta, kad įstatai yra paduoti įregistruoti Apskr. viršininkui, ir kad jis jau dveji metai laiko pas save vis žadėdamas už savaitės kitos įregistruoti. Susirinkimas išreiškė giliausio pasipiktinimo valdžios atstovų darbais ir reikalavo įstatų įregistravimo.

Ylakiai (Mažeikių apskr.) — Sausio 16 d. įvyko visuotinis metinis vartotojų bendrovės susirinkimas. Nebuvo reikalinga sulygstatais narių skaičiaus, bet "vadai" nutarė, kad esą sunku leidimai gauti ir susirinkimo atidėti negalima. Tapo išrinkta ir valdyba devynių žmonių. Vokiečių okupacijos laikais be jokio vargo buvo gautas leidimas 6 susirinkimams ir, jeigu būtų buvęs reikalas, būtų ir kitiems 6 susirinkimams nesunku buvę gauti, o dabar skundžiasi dėdės net tos veislės, kurių giminaičiai sėdi valdžioje.

(Iš Kauno "Vilnies".)

(Iš "Liberator")

Pavasaris, Komunistinės Rusijos pilietis-raudongvardietis aria, bet šautuvo nuo pečių nenuleidžia. Jei tik iš bent kurios pusės pasirodyt kontrevoliucionierius, jistuojaus jį švinu pavaišintų.

G. Zinovjevas

SPALIŲ REVOLIUCIJA IR TREČIAS INTERNACIONALAS

Dar rudenyj 1874-ais metais vienas iš kurėjų 1-jo Internacionalo, Fridrichas Engelsas, rašė: "Senasis Internacionalas pergyveno pats save." O Karolius Marksas, 1-jo Internacionalo siela ir įkvėpėjas, pavyzdingai, tam pat laike su įsitikinimu pasakė: "Atsitikimai ir neišvengiamas dalykų bėgis patys pasirūpins apie naujo Internacionalo atgaivinimą labiau atatinkamoj formoj".

Taip geniališki 1-jo Internacionalo vadai, jau sunkesniame jo žuvimo momente, permatė naujo Internacionalo atgijimą, kuris prasidėjo ant naujų pamatų.

1914ais metais žuvo 2-sis Internacionalas. Kada pirmą kart drg. Leninas ir jo artimiausi draugai buvo ištarę žodžius: "2-sis Internacionalas žlugo", — tai pasirodė šventvagystė. O tuo tarpu nuo to laiko, kada svarbiausios 2-jo Internacionalo partijos laimino imperialistų karą, negalėjo būti jokių abejonių tame, kad ištikrųjų 2-sis Internacionalas žlugo.

Bet tame pat laike, kada buvo ištarti žodžiai: "2-sis Internacionalas žlugo", ten pat pirmą kart buvo pasakyti kiti žodžiai: "3-is Internacionalas". Jau 1914 metais, tai yra tuomet, kada smarkiausiai puolė darbininkų judėjimas visame pasaulyj, mes,Karoliaus Marksо mokiniai, buvom neišsiūbuojamai įsitikinę: naujas Internacionalas pasirodys "labiau atitinkamoj formoj".

1-is Internacionalas, Markso ir Engelso įkurtasis, žuvo garbingai. Jis žuvo kovoj su pasaulio buržuazija, ištikrųjų pergalėtas jau 1871 m. laike Paryžiaus Komunos sukilimo. Nes tai 1871 metais, kada francūzų buržuazija, pasiremdama visos Europos reakcija, liejo Paryžiaus darbininkų kraują, — tai tame momente buvo išsiūbuotos garbingos Tarptautinės Darbininkų Draugovės jiegos, kurios priešakyj buvo Marksas ir Engelsas.

2-is Internacionalas žuvo ne taip. 2-is Internacionalas žuvo nuo gėdos mirties, demoralizuotas parsidavėliais vadais-oportunistais, susilpnytas iš vidaus įtakomis, einančiomis iš darbininkų aristokratijos viršūnių, sukirmijusių nuo pat šaknų. Bet ant 2-jo Internacionalo griuvėsių neišvengiamai turėjo gimti 3-is Internacionalas. Ir jis gimė.

Komunistinio Internacionalo sudarymo neišvengiamumas pirmą kart buvo paskelbtas tarptautinių marksistų kuopos, susijungusių kaipo kairieji cimervaldiečiai žinomoj Cimervaldo konferencijoj. Bet vienas dalykas paskelbti Komunistų Internacionalą, o kitas gyveniman jį vykdinti.

1917 metų pavasaryj, kada Rusijos proletariatas sutvėrė savo Komunistų Partiją ir iškėlė obalsį: "visa valdžia Taryboms"; 1917 metų spalių mėnesyj, kada Rusijos darbininkų klesa paėmė valdžią į savo rankas ir paskelbė Tarybų Respubliką, 1918 metų pradžioj, kada Vokietijos ir Austrijos darbininkai blogos atminties Brastos derybų laike organizavo savo pirmutinius prakilnius streikus, kad išreikšti savo solidarumą su Rusijos darbininkų klesa, kada Karolius Libknechtas ir Roza Liuksemburg sudarė Vokietijoj komunistų partiją — va kada gimė Komunistų Internacionalas.

Pradžioj buvo darbas.

Pradžioj buvo Spalių mėnesio revoliucija. Ši didžiausia revoliucija, kokią žinojo pasaulis, buvo didžiausiu jėgų šaltiniu Komunistų Internacionalui. Spalių revoliucija ir Komunistų Internacionalas susirišo tarp savęs nepertraukiamais ryšiais. Spalių revoliucija ir Komunistų Internacionalas susirišo tarp savęs, kaip motina ir sūnus. Spalių revoliucija Rusijoj— tai svarbiausias įkvėpimo šaltinis visų šalių proletatarams. Spalių revoliucija —va svarbiausias gyvų Komunistų Internacionalo jėgų rezervuaras.

Dar nepraslinko ir metų nuo formalaus Komunistų Internacionalo paskelbimo pirmame jo kongrese Maskvoj, o per tą laiką mūsų Komunistų Internacionalas liko ištikrųjų didžiąja galybe. Visur, kur tik gyvena ir kovoja darbininkai, gyvuoja komunistų partijos. Komunistų Internacionalas mūsų suskaitymu jau suvienijo pusantro miliono organizuotų narių. Prie Komunistų Internacionalo prisidėjo vien veiklesni, visi doresni iš viso pasaulio darbininkų judėjimo gaivalai.

Komunistų Internacionalas gimė ant senų partijų griuvėsių. Kitaip ir negalėjo būti. Pirma, negu susivienyti, reikėjo atsiskirti nuo kitų, — atsiskirti nuo atvirų social-pardavikų, kaipo ir nuo ponų iš vadinamojo "centro", kurie reikalavo ir reikalauja vienybės su tais social-pardavikais. Rusijoj, Vokietijoj, Austrijoj, Amerikoj, Bulgarijoj, ir nekuriose kitose mažesnėse šalyse partijiniai-politinis skylimas jau įvyko. Komunistai šiose šalyse sudarė pilnai susidėjusias savo atskiras organizacijas vieton senų social-pardavikų organizacijų. Italijoj, Francijoj, Anglijoj, Švedijoj, Norvegijoj, Šveicarijoj, šis procesas dar ne pilnai užsibaigė, bet ir čia griežtas žingsnis padarytas — Rubikonas peržengtas. Viso šiose šalyse yra partijos, linkstančios prie 3-jo Internacionalo, bet silpnoji mažuma viduj šių partijų dar mėgina sėdėti ant dviejų kedžių.

Tame pat laike prasidėjo diferenciacija profesiniame judėjime. Senos profesinės sąjungos, kurios 1914—1917 metais tarnavo, kaip svarbiausias ramstas social-pardavikams, baigia paskutines savo dienas. Revoliucijos viesula įsisuko į pelėsiuotus šių senų profesinių sąjungų rumus. Ir ši viesula nuvertė pieskų rūmus, pastatytus šiais visais ponai, k. a. Gompersas, Leginas, Žuo ir Kompanija. Vokietijoj profesinio skylimo judėjimas eina pirmyn su kiekviena diena. Senos profesinės sąjungos veja senus vadovus, likusius geltonais social-pardavikais, ir stato vieton jų naujus. Tarpais profesinės sąjungos Vokietijoj pergyvena dar permainų laipsnį, pakeisdamos social-pardavikus "nepriklausomais". Bet aišku: tai tik pereinamas laipsnis prie pilno komunistų viešpatavimo profesinėse sąjungose. Anglijoj profesinėse sąjungose pradėjo pūsti naujas vėjalis. Sudarymas žinomos trijų sąjungos turi didžiausią istorinę reikšmę. Nėra pasaulyj tos jėgos, kuri paliktų seną Anglijos tred-junionų viešpatavimą anglų darbininkų judėjime.

Proletarų revoliucija milžiniškais žingsniais eina pirmyn. Toj dar nematytoj streikų bangoj, kuri prasidėjo Europoj ir Amerikoj kaipo bejėgiai vartosi senos supuvusios profesinės organizacijos ir jų "vadai". Šie menki pigmejai nesuturės milžiniškų proletariato revoliucijos bangų. Milioninis Anglijos gelžkeliečių streikas, milžiniškas Amerikos kasyklų darbininkų, Vokietijos metalistų, kone visų profesijų Italijos darbininkų streikai, — tai turi istorinę visame pasaulyj reikšmę. Visoj Europoj prasidėjo toji pati streikų banga, kuri buvo prieš pat revoliuciją Rusijoj. Tai tas pats "streikų azartas", kuris kėlė baimę Rusijos social-demokratuose menševikuose dar keli metai atgal.

Neseniai viename plačiai išsiplatinusiame francūzų laikraštyje mes radome tokią karikaturą: Į vieno Paryžiaus rajono mėriją atėjo darbininkas, kad gauti kokį-tai dokumentą. Darbininkas stovi prie valdininko stalo, kuris, pirma negu duoti jam reikalingą popierą, stato paprastus formalius klausimus kiek jam metų, koks jo adresas ir t. t. Į klausimą: kokios jūs profesijos?—darbininkas atsako: "Streikierių, kaip ir visi darbininkai". Charakteringa karikatura! Iš ko besityčiojat, ponai— Francijos buržujai? Iš savęs tik juokiatės!

Milžiniška streikų banga, perėjusi per visą pasaulį, suteikia naujas jėgas Komunistų Internacionalui. Bet kitaip ir negalėjo būti. Žmonija dar nepamiršo. Kraujo pamoka, kurią imperialistai suteikė visų šalių darbininkams 1914 — 1919 metais, nepražuvo veltui. Pašėlusioj imperialistinėj skerdynėj žuvo milionai ir milionai žmonių. Bet pamoka atnešė naudą visų šalių proletarams. Darbininkai nebebus daugiau vergais, darbininkai nepaliks valdžios tos klesos rankose, kuri privedė žmoniją prie pasaulinės skerdynės, kuri iš Europos padarė pasaulinį kapinyną, kuri privedė visą žmoniją prie bado ir šalčio nelaimių.

O Komunistų Internacionalas yra ramstu šiems sujudusiems ir išsiubuotiems Europos ir Amerikos darbininkų milionams. Proletarų motinų milionų ašaros; proletarų milionų mirties dejavimai, žuvusių ant imperialistų skerdynės laukų; begalinės darbininkų minių kančios, nuverstų imperialistais į pauperizmo (elgėtystės) pelkes, — šaukiasi keršto. Ir Komunistų Internacionalas atkeršys buržuazijos pasauliui už tą viską.

Komunistų Internacionalas jautriai išklauso kiekvieną darbininkų klesos sielos sujudimą. Kaip ant jautrios arfos stygų, jame atsispindi visas piktumas, visas revoliucinis pasiryžimas, visa darbininkų klesos drąsa, klesos kuri pergyveno 1914—1919 metų perkunijas ir audrą.

Visų šalių komunistų partijose verda gyvenimas. Tie pažiūrų skirtumai (apie parlamentarizmą profesinėse sąjungose ir nekurie kiti pažiūrų skirtumai), kurie vietomis iššaukė net skylimą nekomunistų partijose, rodo tik tą, kad komunistų partijos auga ir kadmus su kiekviena diena laukia vis nauji, vis prakilnesni ir labiau gyvi uždaviniai.

Komunistų Internacionalas augs, tvirtės kartu su proletarų revoliucijos augimu. Lapkričio 7 d. atsitikimai 1918 metais parodė, kad spalių revoliucijos diena Rusijoj lieka tarptautinės proletarų kovos diena. Lapkričio 7 diena, 1919 m., mes giliai įsitikinę, irgi patvirtins tai. Be jokios sutarties, be tam tikrų susikalbėjimų visų šalių darbininkai nutarė spalių revoliucijos dieną perdirbti tarptautinės kovos dieną, Komunistų Internacionalo dieną.

"Dešimts metų Internacionalas valdė vieną Europos istorijos pusę", — tai sakė Engelsas apie 1-jį Internacionalą. Mūsų Trečiasis Komunistų Internacionalas jau dabar yra vienu

iš didžiausių Europos istorijos faktorių. O už metų kitų Komunistų Internacionalas valdys visą pasaulį...

Nuo red.— Šitas straipsnis parašytas drg. G. Zinovjevo dar 1919 metais ir nuo to laiko jau daug įvykio permainų. III Internacionalas skaitlium narių ne dvigubai, bet kelis sykius padidėjo. Tos partijos, kurios rašant straipsnį buvo neaiškios, jau atsistojo aiškiose pozicijose. Jegu drg. Zinovjevas dabar rašytų panašų straipsnį, tai jau daug turėtų taisyti, vienok ir dabar jis nenustoja savo vertės, pamatinė mintis lieka ta pati.

PRANEŠIMAS DAINININKAMS.

Sus. Liet. Dain. Amer. vėl pagamintos naujos dainos, kurias pagamino generalis dirigentas E. J. Sugar.

1) "Jungkime jiegas". Žodžiai J. Acerio, muzika E. J. Sugario.

2) "Ir tada tik vieną". Žodžiai J. P. Karnakaulo, muzika E. J. Sugario.

Abidvi dainelės jau tinkamos S. L. D. A. choams. Tuojaus J. D. Bendokaitis išsiuntinės jas, nes aš pasiunčiau jam.

Biuletinas jau spaudoj ir tuojaus bus gatavas — apie vidurį balandžio. Jis susidės iš 8 puslapių, 8 X 11 colių didumo.

Jame tilps daugiausiai dainininkų reikalai. Prie to, konstitucijos projektas, metinis 1920 metų raportas ir šiaip įvairių reikalėlių, liečiančių S. L. D. A.

Choraĩ, norėdami susipažinti su S. L. D. A. taisyklėmis, įsigykite biuletiną. Užsakymus siųskite: J. D. Bendokaitis, 1635 N. Girard St., Chicago, Ill.

Remeika.

L. D. L. D. REIKALAI

VISŲ L. D. L. D. XII APSKR. KUOPŲ DOMAI.

Draugai!

Kaip jau visiems žinoma, visi nariai privalo mokėti po 5c. metinių mokesčių į Apskričio iždą. Todel visi sekretoriai pasistengkite surinkti visus mokesčius nuo narių ir išpirkti čekį ar money orderį iždininko vardu: J. S. Vaškeviče, ir siųskit sekretoriui žemiaus nurodytu antrašu. Tas turi būt padaryta nevėliaus 1 d. gegužės.

Draugiškai,

P. Pacenka,
F. Sekr.

138 3rd St.,
Wyoming, Pa.

Kurė žvaigas.

KOVOS BALSAI

ĮŽANGA.

Pulkite ant kelių ir nusilenkite prieš Didįjį darbo Milžiną!

Jūs matote jį keliantis iš letargo. —

Jisai eina valdyti visą pasaulį, po viena jų Suvienytų Tautų vėliava!

Galingas jisai, kaip Dievas, ir tikras savo rokomis, kaip žemės žmogus savo neišvengiama ertimi.

Jūs girdite kovos griausmus. —

Tai aidas milžiniško karo tarpe darbo klesos ir kapitalistų.

Mes neprivalom skubintis ragauti laimėjimo vaisių, nes gerai žinome, jog tokia baisi kova gali užimti daug laiko iki vargdieniai laimės ją pilnoje laimėjimo prasmėje. Todel laukime, priviruosę eiti į grabą bekovojant, bet kovokime, padedant kuo galėdami tajam Visogaliui Darbo Milžinui.

Jūs girdite gražias melodijas. —

Tai dainos darbininkų poetų, kurie savo himnais garbina Proletariato klesos Karžygių darbus.

Šitiems karžygiams ir mano deivė Muza gėlės po kojų kloja. Ir aš garbinu juos, pindamas jiems dainas.

Dainuokite jas!

Naujas mintis svajokite!

SVARBIAUSIAS NUOTIKIS.

Giliai žemės viduryje
juodi vergai anglį kasa. —

Tamsu tenai, šlapia, šalta;
nelabai kas nori tokio darbo,
bet baisi baidyklė — badas
verčia juodą darbo vergą
knisti kietąjį granitą
šale giltinės baisiosios.

Sudrebėjo anglies mainos
nuo perkūniško sprogimo. —

Pasigirdo verksmas, klyksmas,
sužeistų žmonių šaukimas,
ir nutilo, tartum griausmas,
kuomet debesys praeina
ir baisi audra praslenka,
bet angliakasiai *neatgijo!*

Verkia likusios varge šeimynos,
miršta badu kūdikėliai...

Tėvai jų kapuose guli,
tapę aukomis anglies sprogimo.
Baisu! Gaila! Liūdnas vaizdas...
Bet turtuoliai savininkai
šiosios anglies išdirbystės
nei pamislyt apie tai nenori;
sako: "menkniekiai pražuvo!"

* * *

Naktis. Tylu, ramu, mėnuosiena.
Bet ne visi ramiai miegą. —

Šale didmiesčio dirbtuvė stovi,
plieno didelė liejykla stovi;
viduj jos per naktį dirba
juodi vergai darbininkai.
Rankos jų kraujais pasriuvę,
Akys prakaitu aptemę.

Nelabai kas nori tokio darbo,
bet baisi baidyklė — badas verčia!

Šioje geležies liejykloj kartą
vienas pečkurys įkrito
katilan karščiausio plieno,
kuris tartum vanduo
virė baisiai gurguliuodams,
pasigavęs nelaimingą žmogų.

Sekančios dienos ryte negrįžo
namon vargšas iš plieno dirbtuvės.

Jo sena močiutė, gavus žinią
apie mirtį sūnaus mylimojo,
verkė, verkė, kol akių neteko,
kol širdis iš skausmo plyšo
ir dvasia apleido kūną.
Turčiai tarė: "Menkniekis pražuvo!"

Staiga visas miestas sudrebėjo.
Žiu! Kas tokio baisaus atsitiko?

Buržujų laikraščiai liūdnus straipsnius (spausdina,
kunigai graudingai meldžias,
bažnyčiose varpai užgaudė.
Kas gi tokio baisaus atsitiko?
Nagi, milionieriaus šuo pastipo!

Kovo 6—21.
Los Angeles, Cal.

PAVASARIO SAULĖTEKIO GRAŽUMAS.

Žmogaus akys prašvito džiaugsmu, pamatę gražumą pirmutinio pavasario saulėtekio.

Po ilgos, nuobodžios žiemos ir po tamsių dienų, juk visuomet būna linksma išvysti šviesesnę dienelę, kurią paskelbia pavasario raudona aušra rytmetyje.

Aš taipgi džiaugiuosi, išvydęs gražų pavasario ryto saulėtekį...

Ne, aš taip pasakiau tiktai todel, kad laikinai mane paviliojo gamtos žavėjanti dailė, pavasario ryto paveiksle. Ištikrųjų-gi man šis rytas yra baisus, skaudus, nepakenčiamas! Aš keikiu jį, šaukdamas visu savo balso stiprumu. Aš taipgi verkiu iš piktumo ir gailėjimosi...

Kas gi gali džiaugtis pavasario saulėtekiais, nepaisant kaip jie būtų gražųs, kuomet saulėtekio momente kapitalistų viešpačiai karia darbo žmones! Kiekvieną dieną kur nors tampa pakartas varguolis, pasmerktas mirtin kapitalistiškų teisėjų kaipo "kriminalis" prasikaltėlis.

Visi kapitalistų laikraščiai rašo viešai apie pakorimą tokių "kriminalistų", bet nei vienas jų neparašo, jog supuvusi kapitalistinė tvarka padaro geriausius draugijos narius "kriminalistais" ir vėliaus pakaria juos.

Taigi, kas darbininkų gali džiaugtis pavasario saulės tekėjimo gražumu, kuomet pati aušros grožybė,—raudonumas, paeina nuo varguolių kraujo?! Kas-gi gali džiaugtis savo brolių skaudžiu likimu, o kapitalistinių inkvizitorių kruvinais darbais?!

Los Angeles, Cal.
Balandžio 2, '21.

VARGAI JURŲ DUGNE.

Didis viešpatis
Neptunas,
Jūrų šviesusis karalius,
atsisėdo savo soste
ir, nulenkęs žemyn galvą,
liudnu balsu
šiaip prabilo:

"Pasakykit, mano mielos
žuvys,
želvės,
ryklės;
mano gerbiami piliečiai:
žalčiai,
smakai ir
vijunai,
ir kiti draugai, kaimynai,—
Kas daryti,
kaip įsteigti
mano plačioj karalystėj
taiką,
laimę,
ir ramumą?
Pasakykit keno kalte
mus vargai
pradėjo slėgti?

"Kas nepildėt
prigulmingai
savo pareigų
kaip reikia?
Ar yra tarp jūs
nors vienas,
kuris savo karalystei
bent šiek-tiek
padarė gero?"

Iš visų žuvų pirmiausiai ryklė prakalbėt išdrįso. Josios nuomone, daugiausiai gero tiktai ji viena padarė; taigi, drąsiai jinai tarė:

"Šviesusis žuvų valdone,
aš turėčiau
gauti garbę,
nes daugiausiai
mūsų jūrei
suteikiau tikros gerovės;
tegul liudija
šie faktai:

"Bėgyje dviejų
ir pusės metų,
du šimtu žmonių
suėdžiau;
vienus prarijau
gyvaisiais,
kitus sukramčiau
po šmotą,
suteikiant jiems
baisų skausmą!

"Aš turiu dantis
kaip plieną,
kuriems nieks
nepasipriešins;
Mano širdis nesigaili,
Mano sąžinė užšalus,—
aš siurbiu
šilčiausį kraują!

"Ačiu mano
tokiam darbui,
žemės dvikojai
bjaurieji
nepajiegė mus pavergti, —
užkariauti jūros vidų,
kaip jos viršų
užkariavo."

"Aš taip-pat!"—
sušuko smakas,—
keturgalvis
jūrų smakas,—
"Aš šimtus žuvų
suėdžiau,
visas prarijau gyvomis
ir dar daugiau
jų suėsiu.

"Didis viešpatie
Neptune,
Tavo visa vyriausybė —
gubernatoriai,
mokslinčiai,
generolai,
kapitonai,—
visi mano
auka tapo!

"Tad pati didžiausia garbė
man priklauso
po teisybei,
nes, sunaikinus
šiuos ponus,
Tau vienam palieka
visa vyriausybės
didi galė!"

"Cha-cha-cha!"—
žaltys prabilo,—
"Kas man gali
būti lygus?
Aš visoje
jūrų plotyj
suardžiau morališkumą,
neapykantą pasėjau.

"Aš prigundžiau
daug piliečių
atsiimti sau gyvybę,
Kuomet bent kuris jų
skaudžiai apsivylė,
neatsiekdams
savo užbrieztojo
tikslo.

"Aš užnuodijau
meilužių
prakilnius jausmus,
dorybę;
vietoj to daviau
jiems melą,
panieką,
klastas,
nelaimę,—
suardžiau jų
džiaugsmą, viltį.

"Puikiąsias deives
Sirenas
išmokinau veidmainiauti
taip, kad, net bučiuojant
savo mielą
ir prižadant jam širdelę,
peiliu perverti
jį gali!

"Ačiu mano
tokiam darbui
niekas nepajiegs svajoti
apie augštus,
kiltus idealus,
bet aklai vergaus
Tau, pone,
Jūrų viešpatie
Neptune.

"Kas užginčyti
man gali,
jog gyvenant
tamsumoje
ir keršte prieš vienas-kitą,
būtų galima sukelti
revoliuciją
bei maištą?!"

"Aš", nedrąsiai
tarė želvė,—
"turiu čion prisipažinti,
nenuveikiau
nieko gero,
sprendžiant pagal
tokius darbus
ryklės,
smako,
arba žalčio.

"Visados, visiems
aš mielai
stengiaus
bėdoj patarnauti;
nuo pat mano
užgimimo,
niekam neatėmiau
gyvybės,
nors progų man
daugel buvo.

"Jei matau
ką nors
ant kelio
prieš mane
ar mano darbus,
Pasitraukiu jam
iš tolo,
kad nereiktų
susibarti,
kad nereiktų
susimušti.

"Jei draugai
mane apleidžia,
arba niekšiškai
apgauna,
aš nebandau
jiems atkeršyt,
bet vistiek
myliu, gerbiu juos
ir linkiu jiems
geros kloties.

"Aš manau,
jog mūsų būvis —
tik viešnagė,
tiktai sapnas;
mūsų amžius
labai trumpas,
nejučiai prabėga,
dingsta,
nusinešant mus
į kapą.

"Todel reikia
gerais būti,
nebeskriausti
vienas kito,
neužmušti
ir nevogti,
kad po mirčiai, likusieji
gražiais žodžiais
mus minėtų.

"Delei tokios
mano minties
aš nenuveikiau
tiek gero
jūrų plačiai
karalystei,
kiek ryklė,
žaltys ir
smakas
sakosi pasitarnavę."

"Mano gerbiami
piliečiai!"
Tarė viešpatis
Neptunas, —
"Dabar aš matau
kas kaltas
ir kodel vargai
pradėjo spausti mus
ant jūrų dugno.

"Skausmas
širdį mano drasko,
matant jusų
klaidingumą,
bei žiauriuosius
jūsų darbus.
Bet nubausti
kaltininką
aš stengsiuos
tik gražiais žodžiais.—

"Jūs per savo
naiviškumą,
neva del gerovės jurei,
ardėt meilę,
laimę,
džiaugsmą,
šimtus gyvasčių
išžudėt
ir vargus visur
pasėjot.

"Tokie darbai
sunaikino
laimę mūsų karalystės
ir ant mūs pačių
užtraukė
skurdą,—
laiko prakeikimą, —
vis per jūsų
naiviškumą.

"Tiktai želvė
gal vadintis
plačios jūrės
geradarė;
Jai priklauso
paguodonė
ir garbė
augščiausio laipsnio,
už didvyriškus
jos darbus.

"Aš netrokštu
žmonių kraujo,—
man nereikia
užmušimų,
nei vogimų,
nei plėšimų;
Norių aš tik
draugiškumo,
meilės jūsų
ir vienybės.

"Būkit visi
darbininkai;
turtą lygiai
padalinkit,
tinginių nebemaitinkit,
išnaudotojus
nubauskit, —
štai ką aš
nuo jūsų norių!

"Sekit želvės kelių,
broliai,
sesės,
draugai mano mieli, —
pamatysit, jog gerovė
bus ant viso
jūrės dugno;
Visi būsime
laimingais.

"Dabar eikit
keliais savo
lig pat viršaus
okeano
ir visų plačių
kraštų jo,
skelbdami teisybės žodį,
kaip atsiekti
tikrą laimę."

Čion Neptunas
atsistojo
nuo perlinio
savo sosto
ir iškėlęs aukso šakę
nukeliavo
viršun jūrės, —
savo plačios
karalystės.

Sausis, 1921.
Ties Ecuador'o Pakraščiu.

GAL JUS ŽINOT?

Kas palietė
tyrlaukio upę,
kad josios vanduo
išgaravo?
Kur link
jinai nukeliavo?
Kokioje prasmėje
ir ūpe,
į tyrus
persimainė upė?

Kas palietė
žydinčią gėlę,
kad josios
gražumas išnyko,
Kad josios
kvapsnūmo neliko?
Kas meilėje
kerštą sukėlė
ir nuskriaudė
žydinčią gėlę?

Kas palietė
mano buveinę,
Kad josios vidus
ištuštėjo,
Lyg erdvė
be oro ir vėjo?
Kas viltį
ant skausmo apmainė?
Kas palietė
mano buveinę?

Nejaugi tai
Milžinas laikas, —
pasaulio
didysis valdonas?
Kas kitas
būtų tokis ponas,
kaip amžinas
tėvas mūs' — laikas?
Gal tu,
mano drauge, žinai kas?

Tuojaus gaukite
šią knygą
PATARIMAI VYRAMS
APIE
LYTIES DALYKUS
D-ro W. J. ROBINSONO.

Toj knygoj rasi teisingiausias žinias apie lyties ligas, santykystę, prostituciją, šeimyninį gyvenimą ir daug kitų įdomių dalykų.

236 pusl. rašto, su paveikslais, graži apdaryta. Kaina $1.00.

Pinigus siųsk money orderio arba popieriniais šiuo adresu:

J. BARKUS, Dept. General P. O. Box 179.
NEW YORK, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

IŠ MŪSŲ PADANGĖS.

MONTELLO, MASS. —Mūsų kolonijoj nėra tos savaitės, kad nebūtų kas nors veikiama ant visuomenės dirvos.

9 d. balandžio Birutės Draugystė turėjo surengusi balių. Publikos buvo pilna svetainė, todel, manau, liks gražaus pelno.

10 d. balandžio L. T. N. Bendrovė turėjo diskusijas temoj: "Ar yra geriau gyventi vedusiems, ar nevedusiems?" Tema netikusi, nes šiandien yra svarbesnių klausimų, kuriuos reikia gvildenti ir aiškinti vieni kitiems. Reikia aiškinties, kaip greičiau pasiliuosuoti aš algines vergijos, o tada bus visiems gerai gyventi... Keturi vedę stojo, kad yra geriau gyventi vedusiems, o antri keturi stojo, kad šiandieniniame kapitalizmo surėdyme geriau nevedusiems.

Diskusantams kalbėti buvo nustatytas laikas — po penkias minutas. Vedusieji oponentai nei vienas nesilaikė temos; nekurie padarė penkias ir daugiau temas iš vienos, nes jie nebuvo prisirengę ir neturėjo argumentų, tik sakė, kad vedusiems geriau yra gyventi, bet iš kokios pusės, nepasakė; kiti ėmė labai karščiuotis, ypač tie, kurie turi jaunas pačiukes, o patys seni... žinoma, reikia kaltinti vakaro pirmininką už leidimą jiems kalbėti ne į temą.

Vaikinai oponentai visi laikėsi temos ir turėjo surinkę statistiką, kiek yra persiskyrusių per metus ir nelaimingai gyvenančių šeimynų šiame netikusiame surėdyme; jie išsireiškė, kad dabartinėj sistemoj gyvendamas darbininkas jokiu būdu negali vesti, kada jis yra blaškomas gyvenimo bangų į visas puses, kaip šapelis ant banguojančios jūros. Tokiame gyvenime negali žydėti laimė šeimynoj, kada tau rytojus grumoja pražutim, kada badas kas diena drąsiai žiūri tau ir tavo šeimynai į akis.

Užsibaigus diskusijoms, buvo balsuojama rankų pakėlimu, kuri pusė laimėjo diskusijas; didžiuma balsų laimėjo vaikinai, nes nekurie ir vedę balsavo už juos, todel, kad jie laikėsi temos.

Publikos buvo nedaug, nes nebuvo išgarsinta.

Rinkta aukos vakaro lėšų padengimui. Surinkta virš penkių dolerių.

* * *

Tautiški idiotai jokiu būdu negali nurimti nesikabinę prie draugijų ir sau nepatinkamų ypatų. Kiek laiko atgal, L. T. N. Knygynas, kurį valdo visų draugijų išrinkti atstovai, surengė prakalbas. Sandariečių vadas p. A. Vaitkus, aprašydamas "Sandaroj" atsibuvusias prakalbas, papildė provokaciją prieš knygyną ir jo pirmininką d. J. Vitį, pasakydamas, kad tas prakalbas surengė komunistai ir tt.

Tad visos draugijos, prie kurių priguli A. V., pareikalavo jo, kad būtų atšaukta ta provokuojanti korespondencija, bet jis atšaukė savotiškai, taip, kaip jo silpnas protelis diktavo. Tuo jo "atšaukimu" draugijos neužsiganėdino; ėmė jos bausti A. Vaitkų. L. P. Kliubas atėmė jam balsą ant vienų metų, ir dar turi lankytis ant kožno susirinkimo, o jei to neišpildys, tai bus visai išbrauktas iš draugijos; iš L. T. N. Bendrovės likos išbrauktas ant visados; taip gi manoma vyti lauk ir iš Šv. Roko Draugijos.

Drg. J. Vitis buvo manęs jį traukti teisman už įtarimą, bet netraukė, sakydamas: "Neturtingas žmogus, o aš nenoriu, kad jis prarastų savo paskutinius centus; tegul sau ir savo šeimynai nusiperka daugiau duonos už tuos pinigus". Bet lietuvių patarlė sako: "Jei šuo nepjauna kiaulės, tai kiaulė pjauna šunį". Taip ir čia: štai dabar p. A. Vaitkus patraukė teisman šiuos asmenis: J. Vitį, L. T. N. Bendrovės pirmininką S. K. Kriaučiuną ir Amšiejų už pavadinimą šnipu; K. Navicką — už pasakymą, kad jis peržioplas būti šnipu, ir A. Šemetą, knygyno sekretorių. Teismas atsibus birželio mėnesyj. Matysime, kaip vargšas atsilaikys prieš penkis asmenis, už kuriuos stoja turtingos draugystės. Patarlė sako: "Boba neturėjo klapato, tai nusipirko paršiuką."

* * *

12 d. balandžio Bostono kriaučių unijos sekretorius L. Laivis prisiuntė laišką Boot and Shoe Workers Unijos sekretoriui į Brocktoną, kad jis perduotų tą laišką lietuviams. Utarninke po pietų lietuviai aplaikė minėtą laišką, kuriame rašoma, kad Jurgis Kvietkauskas ir Jonas Juodeikis (pastarasis neseniai atvažiavęs iš Chicagos) streiklaužiauja Bostone po No. 120 Harrison Ave., Max Raphel firmoj.

Reikia pasakyti, kad J. Kvietkauskas turėjo čeverykų dirbtuvėj darbą, bet metė ir nuvažiavo į Bostoną streiklaužiauti. Tenai darbininkai kovoja su išnaudotojais, iš kurių jau yra ir nukentėjusių, o jūs parduodate savo brolių reikalus, trokštate, kad jie pralaimėtų streiką. Jūs, beširdžiai, trokštate matyti nuo bado mirštančius jųjų kūdikius!

J. K. priguli prie L. J. V. Kliubo, prie L. T. R. "Viesulos" ir prie Liuosybės Choro. Liuosybės Choras gavo tą laišką, kuris tapo perskaitytas repeticijų susirinkime choriečiams. Manau, kad choriečiai vys lauk iš savo tarpo tokį nenaudėlį, nes jis nėra vertas tokias dainas dainuoti, kaip "Daug mūs brolių žuvo".

Maksimas Alopatas.

BOSTONO SIUVĖJŲ STREIKAS DAR NEUŽSIBAIGĖ.

BOSTON, MASS. — Mūsų darbdaviai iš didžiųjų firmų, matydami, kad mūsų unijos nepergalės, ir matydami, kaip jie nuolat silpnėja,—blaškosi, daužosi į visas puses, it tas liutas klėtkoj uždarytas, ir nebežino, ką bedaryti! O ypač "viešpats" Talbot'as su savo klapčiukais neriasi iš kailio. Jis išrado naują skymą: nusamdė agentukus, kurie bando steigti kokią ten "kooperaciją", kuri, ištikrųjų, bus niekuo daugiau, kaip tik streiklaužių kooperacija! Tokia "kooperacija" buvo sutverta keli metai atgal ir ji sulošė tikrai judošišką rolę. Dabar Talbot vėl mano tokia "kooperacija" pasinaudot prieš darbininkus savo nevykusioj kovoj. Bet vargiai tas jam pasiseks. Gali tie jo agentėliai šaukti ant stogų pasilipę, taí ir taip jų niekas neklausys. Mat, jau žmonės perdaug gerai žino, kas per geradaris p. Talbot'as ir jo klapčiukai!

"Kooperacijos tvėrėjai aiškina, kad reikia susirašyti kokiai 30 ypatų, sudedant bent kiek kapitalo ir pradėti biznį. Esą, Talbot kompanijos sandėlis duosiąs tai kooperacijai darbo, kiek tiktai reikės, jei tiktai bus duotas sutikimas, kad niekuomet nebus streiko. Matyt, kad Talbot nuo streiko įgavo chronišką kinkų drebėjimą ir jau pasirengęs viską žadėti, kad tiktai streiko nebūtų. Bet vargiai tas jį nuo to jam nemalonaus dalyko-streiko išgelbės, nes darbininkai paties gyvenimo verčiami yra streikuoti.

Darbininkai į tą "kooperaciją" neina; jie žino, kad toj kooperacijoj nieko nelaimės, o išdavikų rolę suloš. Todel darbininkai ir tolinasi nuo tos kooperacijos, kaip nuo kokio dvokiančio sutvėrimo. Talbot'o agentėliai visur bando: bolinėse, karčiamose, po svetaines ir visur siūlo savo šėrus, bet pelnija tiek, kiek Zablackas ant muilo!

Dar truputis kantrybės ir kova bus laimėta!

Jau ne tiktai fabrikantai, policija ir teismai pradėjo būti daugiau "sukalbamesni", bet jau net ir miesto majoras atkreipė savo "atydą" ir pradeda dirbti, kad streiką užbaigus. Žinoma, tam ponui mūsų reikalai nerūpi; jam rūpi, kad fabrikantai perdaug nenukentėtų. Štai kodel jis pradeda neva tarpininkauti, kad užbaigus streiką.

Todel, draugai siuvėjai, būkime ant sargybos savo reikalų, o kovą laimėsime su pergale mūsų pusėje!

Spaudos Komisija:
J. Petriik.
J. Skiotis,
J. Peldžius.

VELYKOS, BET NE VISIEM LYGIOS.

SEATTLE, WASH. — Dauguma žmonių džiaugiasi sulaukę šventų Velykų. Vieni įsitaso naujas drapanas ant tos dienos, kad jaustųsi, jog švenčia Velykas. Daugumas žmonių pasitaiso ir geresnius pietus, negu paprastą nedėldienį; dar nusiperka po gyvą gėlę, pasistato ant stalo, kad išrodytų tikrai Velykos. Bet kiti tos šventės visai neturi; net nežino, kada pripuola ta šventė.

Man teko matyt savo akims, kur 5 tūkstančiai Seattlės bedarbių "šventė" Velykas, sustoję į eiles, kur duoda po kavos puoduką ir po vieną "donacą", "džiaugiasi" Velykomis. Mat, kuomet duona arba donacai pasesta, tai atiduoda bedarbiams.

Mūs mieste yra įsteigta taip vadinamas "soup kitchen" ir yra trys vietos, kur bedarbiai gauna po puoduką kavos ir po donacą du kartus į dieną. Ten matėsi per Velykas ilgiausia eilė bedarbių, kad gauti nors to maisto, kuris atlieka nuo kitų. Tie žmonės yra darbininkai, kurie viską pagamina, kurie papuošia tuos puikius stalus, kur kapitalistai valgo puikiausius pietus, o patys stovi eilėj laukdami puoduko juodos kavos, kad sušildžius savo silpną kūną. Ant tų žmonių veidų nesimatė jokio linksmumo, kad Kristus prisikėlė iš numirusių... Jie negiedojo "Aleliuja", bet laukė, kad gauti maistu vadinamų trupinių. Tie žmonės, kurie stovi tose eilėse, išdirbo puikiausias suknias, bet patys stovi ant gatvės suplyšusiomis drapanomis, kurios vos uždengia kūną.

Tokie tai Velykų vaizdai buvo pas mus.

Senas Grinorius.

Severos Gyduolės užlaiko šeimynos sveikatą.

Odos niežu ligas

yra tankiai nepakiančiamas. Jos apsireiška per raudonumo, karšti, per pusiu kiss, prakaitavime, o ką blogiaus, per nepaliaujamo niežiejimo, amelkimo ir degimo. Ligonis yra priverstas kasyti apimtas dalis kuno, o tas tik padaro blogiaus. Nekentėkite tuos kankinimus. Pasinaudokite

Severa's
ESKO

(pirmiau Severo Odos Mostis) tą apsaugojati mostį dėl odos niežu ir veikiai pasieksite geidžiamą pasekmę. Tukstančiais žmonių, kuri vartoji tą mostį dėl yvairių odos niežų, yra visai užganėdinti. Jie rada jos giarą pasekmę — tą pat ir jus atrasti. Parduvinieta visose gerose aptiekose. Prekė 50 centui.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Telephone 2851 Greenpoint.

J. Levandauskas
GRABORIUS

272 BERRY STREET,
BROOKLYN, N. Y.

PASISKUBINKITE ĮSIGYTI
NAUJAI IŠĖJUSIĄ KNYGĄ

Leninas

Kurie dar neturite naujai išleistos knygos "Leninas", tai pasistengkite tuoj įsigyti, nes knygutė platinasi nepaprastu greitumu ir tuoj gali pritrūkti.

Knygutė "Leninas" susideda iš 64 puslapių ir yra gana plačiai aprašyta apie drg. Lenino gyvenimą ir veikimą. Jeigu mes skaitome drg. Leniną prakilniausiu žmogumi pasaulyje ir tikriausiu proletariato vadovu, tai mes būtinai turime susipažinti su jo gyvenimu ir darbais. Tą viską galima rasti knygutėje "Leninas".

KAINA TIK 20c.

L. D. L. D. ir L. M. P. S. kuopos ir šiaip progresyvės draugijos turi pasirūpinti tą knygutę paskleisti tarpe darbininkų minių kuoplačiausiai. Jos tą darbą gali atlikti gana lengvai, nes imant kiek daugiau ant sykio, duodame didelį nuošimtį.

REIKALAUDAMI KNYGUTĖS ADRESUOKITE
"Laisvė" 455 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DR. J. J. VIZGIRDAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
Gydo Moterų ir Vyrų
Užsisenėjusias Ligas.
1828 Cass Ave., St. Louis, Mo.

Telephone Main 9759
LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES
173 Bridge St. C. Brooklyn, N. Y

KURSAS NUPUOLĖ.

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti. Greitume nusiuntimo pinigų nieks su manim negali lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorčių agentura į Liepoją, Hamburgą ir visur.

Pasai kelionei į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per pašto Money Order. Rašydami pridėkite 2c. stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS.
Dvi puikiausios Galerijos

Jeigu jums pabodo kitų fotografistų darbas ir nesate užganėdinti, kreipkitės pas mane; užtikrinu savo darbu užganėdinsiu. Padirbu paveikslus visokio įvairumo Kainos numažintos.

MOTIEJUS KICHAS
227 Bedford Ave., 579 Grand St.
tarpe N. 4 ir 5 Sts. Prie Lorimer St.
BROOKLYN, N. Y.

Nuga-Tone

Sugrąžina man sveikatą ir pajiegas, saka Ponas Matusevičis

Daizell, Ill.

"Ištariu savą neaprubežiuotą padėkavojimą už jusu vaistus, Nuga-Tone, kurios duoda tvirtumą visam kunui. Jos duoda naują gyvybę. Buvau labai nusilpnėtas ir išdaviau daug pinigų už visokius vaistus bet nieks ne gelbėjo. Kaip tik pradėjau imti Nuga-Tone, atgavau savą sveikatą ir pajiegas. Jie numeti man lazdą ir davi energiją ir tvirtumą. Galiu dabar atlikti trys sykius daugiaus darba negut pirmiaus ir ne jaučiu pavargimo ir par tai galiu pasakyti, jog Nuga-Tone yra geriausia vaistas ir geriausis atgaivitois sveikatos. Lenkiu savą galvą prieš tuos, kurie sataisa tuos vaistus ir kožnam patariu Nuga-Tone."

PETRAS MATUSEVIČIS.

Nuga-Tone priduoda didesnį veiklumą ir tvirtumą visiems gyvybės pajiegoms, yra stebuklingas vaistas dėl silpnu, nervuotu, sunaikintu vyrų ir moterių. Duoda naują gyvybę jaknoms ir žarnoms, atgaivin inkstus, išmeta nuodingas atmatas, prašalin gazus ir išputimas, nepriimną kvapą ir išvala liežuvio apvilkimus. Duoda puiku apetitą, gierą gruomulavimą, nuolatinius nervus ir tvirtą, pastiprinanti miegą.

Kožną bonkutį Nuga-Tone talpin pilną vieną mėnesį gydymą, o prekė yra $1.00. Gaukite bonkutį šiandien pas savą aptiekoriaus, imkite per 20 dienų ir jeigu ne busite visai užganėdinti, aptiekorius sugrąžis jums jusu pinigus. Jeigu negalite gauti pas aptiekoriaus, siuskite mums $1.00 o gausite pilną mėnesį gvarantuotą gydymą, apmokietą pačtą. NATIONAL LABORATORY, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKOS NOTOS.

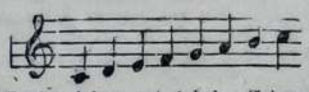

Naujos dainos ant 4 balsų išsimokinimui notų, 8 lekcijos be mokytojo visiems instrumentams ir dainavimui. Knyga $1.50, parduodu už $1.00.

G. A. BARONAS,
6110 Utica Ave., N. E. Cleveland, O

AUTOMOBILIŲ KURSAI

Išmokiname pilnai automobilių mechanizmo kiekvieną ypatą, kaip tai išardymo, pataisymo, sustatymo, važinėjimo ir visokių plenų. Taipgi duodame lekciją apie elektrą, mokiname lietuviškoj ir angliškoj kalbose. Instruktoriai pasižymėję ekspertai—L. Tychnevichus ir kiti.

Laisnius ir diplomą užtikriname.
293 Ave. B, Corner 17th St.,
New York City.

"Laisvės" Naudai
KONCERTAS

Rengia Progresyvės So. Bostono Draugijos bei Kuopos

NEDĖLIOJE

17 BALANDŽIO (APRIL), 1921

LIETUVIŲ SVETAINĖJ

Kampas E ir Silver St. So. Boston, Mass.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Programą išpildys: V. Andrijevsky, tenoro solo; H. Narinkaitė, soprano solo; Rusų Darbininkų Choras, po vadovyste V. Andrijevskio; Owen T. Hewitt, tenoro solo; Fritz Gurgenson, smuikos solo; Alexander Alchin, baritono solo; Alex. Pilijenko; Michel Razumny; Anna Dulevitch, pianistė; Petras Banlis, baritono solo; Birutės Kanklių Choras, po vadovyste E. J. Sugar; A. Zablatskiutė, soprano solo.

Kiekvieno pereiga yra atsilankyti į šį koncertą, nes, kaip matome, programas labai turtingas ir ilgas.

KOMITETAS.

Visi į Koncertą ir Balių!

Cliffside, N. J., L. D. L. D. 77 kp. rengia šią subatą,

16 D. BALANDŽIO, 1921

Puikų Koncertą ir Balių "Laisvės" naudai. Tikimės kad apielinkės publika miniomis plauks tan parengiman, kuris

SLOVAK SOKOL HALL

127—131 — 26th St., Guttenberg, N. J.

Durys bus atdaros nuo 6:30; pradžia 8 val. vakare.

ĮŽANGA TIK 60c.

Programo išpildyme dalyvaus Lietuvių Darbininkų Choras iš C. Brooklyno, Sietyno Choras iš Newarko, solistas A. B. Arlauskas iš Brooklyno ir solistas F. Morkus iš Brooklyno. Apart čia paminėtų dainininkų, bus smuikorių duetų ir taip toliau.

PINIGU SIUNTIMAS LIETUVON

Nėra Ofiso visoj Amerikoj, kur pigiau siųstų pinigus ir kur greičiau pinigai būtų išmokami Lietuvoj, negu pas mus. Milionai auksinų siunčiama į visas dalis Lietuvos TELEGRAFIŠKAI ir paprastai.

PARDUODAME PIGIAUSIAS LAIVAKORTES
į Lietuvą ir iš Lietuvos. PASPORTUS gauname už dyką.
Rašykite ar ateikite ant šio adreso:

LITHUANIAN TRAVEL BUREAU | 136 E. 42-nd Street NEW YORK, N. Y.

VYRAI Moters **KODEL KENČIAT?**

Pavelikit Man Suteikti Jums Pagelbą

su savo ilgu praktišku patyrimu gydymosi aprybuotu ir ilgai stovinčių komplikuotų negalėjimų. Daugelis išgydytų pacientų iš New Yorko, Brooklyno, New Jersey ir apielinkių, gali ypatiškai paliūdyti apie pasekmes aplaikytas iš mano gydymo būdų. Jeigu aš negalėsiu pagelbėti jums, tai aš ir pasakysiu taip ir visi patarimai yra duodami veltui, tai ko-gi gaišoti.

VIENOS SAVAITĖS GYDYMAS

Po mano atsargaus išegzaminavimo ir vienos savaitės gydymo, jūs persitikrinsite, jog mano gydymo būdai ištikrųjų suteikia užganėdinančias pasekmes.

Patarimai Visiškai **DYKAI** Ateikit Šiandi

Jeigu Jūs Kenčiat nuo Silpnumo Kraujo ir nuo Nervų Suirimo, Svaigimo, OdosLigų, nuo vaidinimosi akyse, Trumpos Atminties, Silpnų ir Nepastovių Nervų, Nemiegojimo, Skaudėjimo Kakle ir Pečiuose, Reumatizmo arba sustyrusių Sąnarių, Skaudančios Gerklės, Skilvio arba Vidurių Gėlimo ir Užkietėjimo. ATEIKITE PAS MANE.

Gydau elektra, leidžiu gyduoles kraujan ir taiposgi vartoju apsausinimo būdus, užtikrindamas geriausias pasekmes.

Dr HANNON, Specialistas 146 E. 14th St., New York priešais Tammany Hall

Ofiso valandos: dienomis nuo 9 ryto iki 4 po pietų, vakarais: nuo 6 iki 8. Nedėldieniais ir šventadieniais nuo 10 ryto iki 2 po pietų.

VIETINĒS ŽINIOS

Amalgameitų lokauto fondas jau turi $1,152,428.

Po apskelbimo New Yorko rūbsiuviams lokauto, buvo įkurtas fondas kovai su fabrikantais. Dabar tas fondas turi $1,152,428.

Plenuoja sumažinti algas ir pailginti darbo valandas.

International Ladies' Garment Workers unijos darbininkai sujudo kalbēti apie jų "darbdavių" plenavimą numušti algas ir pailginti darbo valandas.

Fabrikantų sąjunga, susidedanti iš 315 savininkų, nusprendē, kad, į nieką neatsižvelgiant, jie numažins darbininkų algas ir pailgins darbo valandas. Kalbamas fabrikantų užsimojimas paliečia 55,000 darbininkų, kurie prieš tai žada griežtai kovoti.

Taigi, New Yorkas vēl gali susilaukti didelio streiko.

Kr.

Puolimas ant "šlapiųjų".

Šiomis dienomis prohibicijos įstatymo vykintojai pradējo smarkiau veikti. Jie pradējo krēsti ne tik saliūnus, bet visokias įstaigas ir vietas, kur tik pasirodytų galima rasti "drausto" skystimo. Ir tas davē didelių pasekmių. Bēgyj tik vienos savaitēs areštų padaryta net 600. "Štofo" rasta 300 bačkų degtinēs, ~~20,000 paprastų~~ bonkų, 500 siaurakaklių uzbonų ir pintinių bonkų "lengvesnių" gērimų. Visas lobis rastas daugiausiai privačiose stubose ir tai tiktai bēgyj vienos savaitēs.

Apdegē Williamsburgho tiltas.

Williamsburgho tiltas, kuris apie metai laiko atgal buvo pusētinai gaisro pažeistas, pereitą seredą vēl buvo užsidegęs ir gaisrininkai turējo daug darbo, kol užgesino.

Gaisras būk kilęs nuo elektros vielų.

Išdeportavimas 36 "negeistinųjų" likosi atidētas.

Vakar turējo būti išdeportuota 36 Rusijos piliečiai, taipo negeistini šiai "demokratinei" šaliai. Jie visi randasi ant Ellis Island ir laivu "Mandžiurija" juos būtų išvežę, jei Rusija laikinai nebūtų uždariusi rubežių. Advokatas Recht'as perspējo Ellis Islando valdžią, kad deportavimą sulaikytų, kol negaus iš Tarybų valdžios reikalingų paaiškinimų. Tuo pačiu laiku Rusų konsulas New Yorke pareiškē, jog jis gavo nuo savo valdžios kablegramą, kurioje įsakoma neduoti Rusijon važiuojantiems ir deportuojamiems vizų.

Advokatai, kurie rūpinasi deportuojamais, pasiuntē kablegramą T. Rusijos atstovui Liepojuje, kad padarytų išēmimą su deportuojamais. Koks bus atsakymas — nežinia.

Viviani pripažintas "garbingu svečiu."

New Yorko aldermanų taryba 52 balsais prieš 5 priēmē rezoliuciją, kurioje pripažįsta Francijos delegatą R. Viviani garbingu New Yorko svečiu. Tokiam pagerbimui smarkiai priešinosi socialistai. Kalbēdamas prieš rezoliuciją, socialistas aldermanas Bakerman pasakē: "Kiekvienas, kuris bent kiek susipažinęs su Viviani biografija, žino, jog jis buvo vadu vienos Francijos organizacijos, kuri panašējo į Amerikos I. W. W. Viviani yra išdaviku ir renegatu Socialistų Partijos ir tapo iš jos išmestas".

Kaip matote, p. Bakermanui Viviani tik todel "nekošer", kad jis "buvo vadu vienos Francijos organizacijos, kuri yra panaši į I. W. W." Delei to, kad jis seniai yra parsidavęs kapitalistams ir jiems tarnauja, — Bakerman'as nei gu-gu!

VIETINIAI PRANEŠIMAI

C. BROOKLYN, N. Y. — L. M. P. S. 93 kp. rengia prakalbas, kurios įvyks pētnyčioj, balandžio 15, L. Aleksiejaus Svetainēj, 27 Hudson Ave., C. Brooklyn. Pradžia 7:30 v. vakare. Įžanga dykai.

Rengējos.
89—90

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

LINKSMŲS ŠOKIAI.

Rengia Cambridge'aus Lietuvių Jaunų Vyrų Kliubas, įvyks subatoj, 16 d. balandžio (April), Cypruss Hall, 40 Prospect St., Cambridge, Mass. Grajins garsi McBride Orkestra. Pradžia 8 val. vakare.

Komisija.

MICHIGAN FARMOS!

Aš žinau daugybę farmų, kurios yra ant pardavimo šioj didžiulēj lietuvių kolonijoj. Norinti surasti, kur jos randasi ir kur savininkas gyvena, kreipkitēs prie manęs ir aš padēsiu jums viską surasti, nes aš šią apielinkę gerai žinau. Rašykite man Ukininko adresu.

Mr. Joe Geribe,
Box 142, Scottville, Mich.
(Apgar.)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Pranciškaus Baltuškos, Jono Welučio ir Juozo Kepalo, paeina iš Kauno rēdybos, Rokiškio apskričio, Svedasų valsčiaus, Jadanių kaimo. Jų pačių arba žinančių apie juos meldžiu pranešti.

J. K. Paršonis,
296 Water St., Brooklyn, N. Y.
88—90

BULGARIŠKA KRAUJO ARBATA.

Pagelbsti Sergantiems.

Gydytojai ir aptiekoriai rekomenduoja šią nepaprastai gerą Kraujo arbatą užlaikymui skilvio, kepenų, inkstų ir tyro kraujo.

Nepirkite Panašių.

Yra pavojinga del jūsų sveikatos pirkti netikras gyduoles. Bulgariška Kraujo Arbata yra vartojama suviršum 20 metų. Išgērus karštos einant gulti, prašalina šaltį ir pagelbsti apsisaugoti nuo Influenzos ir Plaučių Uždegimo. Bulgariška Kraujo Arbata parsiduoda visose aptiekose arba pasiunčiama apmokēta ir apdrausta. Viena didelē šeimynos dēžē už $1.25, 3 dēžēs už $3.15, arba 6 dēžēs už $5.25. Adresuokite H. H. Von Schlick, President, Marvel Products Company, 447 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

EJ, LIETUVIAI!

Nevaikščiokitę Grand Street'u su nuklypusiais čeverykais. Atneškite nuklypusius pas A. Gaižauską po No. 61 Stagg St., Brooklyn, N. Y. Aš sutaisysiu arba naujus padarysiu.

(Apgar.)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA saldainių, cigarų ir "Ice Cream" krautuvē su gyvenimu. Prie krautuvēs yra ir kambariai. Priežastis pardavimo — išvažiavimas Lietuvon. Atsišaukite greitai, nes pigiai parsiduoda.

142 N. 6th St., Brooklyn, N. Y.
89—91

PHILADELPHIA, PA.

PARSIDUODA Fotografijų Studija geroj vietoj ir gerai įtaisyta, paveikslus galima fotografouti dieną ar naktį. Lietuviško fotografisto toj dalyj miesto nēra. Vieta apgyventa Lietuviais ir kitais ateiviais. Kaina labai pigi. Pardavimo priežastis — turiu apleisti šią šalę. Daugiaus informacijų kreipkitēs laišku arba ypatiškai.

STANLEY STUDIO
160 N. 10th St., Philadelphia, Pa.
(Apgars.)

PARDUODU rašomą mašinēlę (Typewriter) No. 10 Remington Standard. Aš turējau ją tik del savo privačio rašinējimo, tai yra pilnai geram stovyj ir yra prirengti visi lietuviški akcentai. Pardavimo priežastis — išvažiavimas Lietuvon. Parduosiu už $55.00. Nauja kainuoja $110.00.

D. G. Jusius,
P. O. Box 563, St. Joseph, Mo.
90—91

MASPETH, L. I. — Parsiduoda dvejų šeimynų namas su dideliu garadžium ir vaisiniais ir labai graži vieta arti miesto. Nusipirkęs galētų tuojaus ir kraustytis. Viskas parsiduoda už $5,800. Kreipkitēs:

Nicholas O'Resto,
37 Grove St., Maspeth, L. I.
87—92

PARSIDUODA fornišiai, nes aš turiu apleisti šią šalį 28 d. balandžio. Fornišiai tik du metu naudoti. Kas nupirks, galēs ir kambarius randavoti; yra 3 smagųs kambariai. Norinti pirkti, malonēkit tujaus atsišaukti.

Chas. Callisius,
215 23rd St., tarpe 4 ir 5 Ave.,
Brooklyn, N. Y.
89—92

PARSIDUODA visokių siuvamų mašinų, prosojimui mašinų už pigią kainą.

Galima matyt nuo 5 iki 7 val. vakare.

J. Kar,
115 So. 8th St., Brooklyn, N. Y.
87—91

AUTOMOBILIAI del veselijų, krikštynų ir šiaip pasivažinējimų pasirandavoja už gana prieinamą kainą.

Petras Mačys,
845 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone 0840.
Telephone Stagg 0840.
(Apgar.)

REIKALINGAS kambarys del vienos ypatos, Williamsburghe pas lietuvius. Būtų gerai, kad turinti kambarį praneštumēte greitai šiuo antrašu:

B. Baltrušaitis,
455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
89—91

Koncertas ir Balius

Visas šio koncerto pelnas yra skiriamas Škotijoj einančiam darbininkų laikraščiui "RANKPELNIUI"

Rengia Lietuviu Apšvietos Ratelis

Įvyks Nedēlioje

17 d. Balandžio=April, 1921

LABOR LYCEUM

949 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y.

Pradžia 3 valandą po pietų,

Darbininkai ir darbininkēs! Musų šventa pareiga yra remti visais galimais budais tą vienintēlį Škotijos darbininkų laikraštį "Rankpelnį", nes tas laikraštis stovēdamas arčiau prie Rusijos ir Lietuvos surenka ir paduoda mums teisingiausias žinias apie tų šalių darbininkų judējimą. Neturēdami to laikraščio mes tų teisingų žinių negalētumem turēti; užtaigi mes turime rupintis tą laikraštį palaikyti; užtaigi kurie matome, suprantame reikalingumą turēti savo klasēs laikraštį Škotijoj,tad visi, kaip viena į šį koncertą, nes tas koncertas ir yra tam tikslui surengtas.

Koncerte dalyvaus sekančios dailēs spēkos:

"Aido" Choras su naujom dainom, "Kanklių" orkestra, K. Menkeliuniutē, A. B. Arlauskas, P. Retikevičius griežš ant Kylophone, kuris dar pirmu kartu bus girdžiamas mūsų publikai; rusų Darbininkų Choras, kuris dar nēra dainavęs Brooklyne, ir smuikininkas Walter Frendenfield yra pasižadējęs dalyvauti.

Ateikite visi ir visos, o busite pilnai užganēdinti, nes programas bus tokis įvairus, kokio dar Brooklyne niekados nebuvo.

Muzika V. Retekevičiaus.

Įžanga $1.00, 75c. ir 50c.

Kviečia Rengējai.

Tikietus galima gauti "Laisvēs" ofise ir pas ratelio narius.

R. M. S. P.

Į EUROPĄ

Kas dvi savaiti su "O" Laivais

NEW YORK - HAMBURG

SU APSISTOJIMU

Cherbourg ir Southampton

ORBITA — LIEPOS 2.
OROPESA—LIEPOS 16.
ORDUNA — LIEPOS 30.

1-os, 2-os ir 3-ios klesos keliauninkam

Patogųs įtaisymai del 3-čios klesos keliauninkų.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

Sanderson and Son Agents
26 BROADWAY NEW YORK

Arba pas kiekvieną laivakorcių pardavēją.

Telephone 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA

GRABORIUS (Undertaker

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.

Parsamdau Automobilius ir Karietas Veseilijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinējimams.

231 Bedford Ave., 264 Front St.
Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N.Y

PRIEŠKARINĒS KAINOS

MANHATTAN SKRYBELĒS YRA ŽINOMOS KAIPO GERIAUSIOS

Mūsų pavasarinēs mados yra jau visiškai užbaigtos dēl jūsų pasirinkimo. Mes turime daugybę įvairių rųšių naujausios mados skrybelių dēl pritaikymo pagal kiekvieno žmogaus skonio. Mūsų kainos yra nepaprastai žemos.

Skrybelēs nuo $2.50 iki $5.00, mūsų naujausios mados kepurēs nuo $1.00 iki $2.00.

Jos buvo pirmiau dvigubai brangesnēs.

Visos mūsų skrybelēs ir kepurēs yra padarytos mūsų nuosavose dirbtuvēse iš geriausios materijos ir su didžiausiu atsargumu.

Pirkite Manhattan Skrybeles, o sutaupįsite išdirbējų imamą pelną.

MANHATTAN HATS STORES

Brooklyn'o Krautuvēs

230 GRAND STREET 479 GRAND STREET

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH

Tiesiai Iš New York'o Į Hamburg'ą

GREIČIAUSIAS SUSISIEKIMAS SU VISOMIS DALIMIS CENTRALINĒS EUROPOS

S. S. "Mount Clay" .... Gegužio 12
S. S. "Mount Carroll" (naujas) Gegužio 19
S. S. "Mount Clinton" (naujas) Gegužio 26

Garlaivis "Hansa" (Ex-Deutschland), "Bayern" (new) ir "Wuerttemberg" (naujas) pradēs plaukioti Birželio mēnesyj.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovomis ant visų šitų garlaivių. Speciališki kambariai valgymui, rūkymui ir pasisēdējimui ir visas ruimingas dēnius su visais įrengimais, vien tik del trečios klesos keliauninkų.

Del gavimo vietos rašykite bile vienam mūsų autorizuotam agentui, arba

39 BROADWAY NEW YORK CITY

HAMBURG AMERICAN LINE

KAS NAUDOJA PAIN-EXPELLERĮ?

Darbininkas naudoja palengvinimui skaudamų muskulų nuo įtempto sunkaus kasdieninio darbo.

Ukininkas naudoja jį ir negalētų apseiti be jo. Pain-Expelleris laikomas garbingoj vietoj kiekvieno ukininko namuose, kur gali atsitikti netikētas staigus ligos užpuolimas, nelaimingas atsitikimas ir daugybē kitų nelaimių ištikti.

Dirbtuvēs darbininkas naudoja Pain-Expellerį, nuo pečių skaudējimo, skausmo šone, šalčio ir kitų mažų nesveikumų, kurie grumoja pertraukimu galimybēs uždirbti kasdieninę duoną.

Angliakasys naudoja Pain-Expellerį nuo reumatiškų skausmų, strēnų diegimo, neuralgijos ir kitų atsitikimų jo pavojingam užsiēmime, kad užlaikius savo sveikatą ir energiją.

Namų šeimininkē naudoja Pain-Expellerį, kuomet vaikai nupuola ir susimuša— nuo musių įkandimo ir kitų vabalų įgilimo ir ten, kur geras linimentas reikalingas.

Visi naudoja Pain-Expellerį.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur, ypac dabartiniame krizio laike.

A. M. KISHON
Aptiekorius Savininkas
8624 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai, su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. — nuo $1,500 iki $10,000; įmokēti ant $1,000 nuo $150 iki $200
2 fam. — $1,800 iki $10,000 6 fam. — $3,800 iki $18,000
3 fam. — $2,500 iki $13,000 8 fam. — $4,090 iki $20,000
5 fam. — $3,500 iki $15,000 20 fam. — $11,000 iki $80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.

Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir apripiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemēs, prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokējimu.

B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
420 LORIMER STREET (pagal Grand Street), BROOKLYN, N. Y.
Tel. 3929 Stagg.

SKAITYK IR ŽINOSI!

Jeigu nori žinoti, kaip ir kokiu būdu socializmo mokslas persikeitē iš utopijų į veikimą, tai perskaityk gnygelę

SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IŠ MOKSLO Į VEIKIMĄ

Parašyta KAROLIAUS RADEKO

Tame veikale trumpai, bet aiškiai nušviečiamas socializmo besivystymas iš utopijos į tvirtai pamatuotą mokslą, o paskiau ir į veikimą tikramjame gyvenime. Peržvelgiama socializmo istorija nuo pat jo paskelbimo K. Markso dēsniuose. Nurodoma, kaip tikrasis Markso mokslas buvo klastuojamas įvairių pašalinių elementų, kurie aiškino jį taip, kaip jiems geriau patiko, iškraipydami tikrąją to mokslo prasmę.

Knygelēj taipgi nurodoma, ko išmokino darbininkus pasaulinē karē ir Rusijos revoliucija ir kodel Rusijos darbininkų valdžia priēmē Tarybų valdžios formą.

KNYGUTĒS KAINA 25 CENTAI

GAUTI GALIMA "LAISVĒS" KNYGYNE
155 Grand Street, Brooklyn, N. Y.